

बागमती प्रदेश सरकार

संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय

नेपाली भाषा त्रैमासिक बुलेटिन

हेटौंडा, नेपाल

वर्ष २, अंक ५, पृष्ठ ८, कार्तिक-पुस २०८२, कौल्ला ११४५-पोहेला ११४६, October 2025 - January 2026

प्रकाशकीय

भाषागत त्रैमासिक बुलेटिन:

पहिचान र संरक्षणतर्फको ठोस कदम

बागमती प्रदेश सांस्कृतिक विविधता, बहुभाषिकता र ऐतिहासिक पहिचानले समृद्ध प्रदेशका रूपमा परिचित छ। यहाँका बहुआयामिक सांस्कृतिक सम्पदाले नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमै विशिष्ट पहिचान दिलाएको छ। यिनै अमूल्य धरोहरहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन र पुस्तान्तरण गर्ने उद्देश्यले संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय, हेटौंडाबाट नेपाली, तामाङ र नेपालभाषामा प्रकाशित हुँदै आएको त्रैमासिक बुलेटिनले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ।

भाषा केवल सञ्चारको माध्यम मात्र नभई सभ्यता, संस्कृति र सामूहिक पहिचानको आधार हो। नेपाली भाषा साझा अभिव्यक्ति हो भने तामाङ र नेपालभाषा स्थानीय आदिवासी जनजाति समुदायको इतिहास र जीवनशैलीसँग गाँसिएका जीवित सम्पदा हुन्। यी भाषामा सामग्री उत्पादन गर्नु विविधताको सम्मान र समावेशी विकासको संकेत हो। यस बुलेटिनले प्रदेशभित्रका कला, संस्कृति, परम्परा, ऐतिहासिक सम्पदा र पर्यटन सम्भावनालाई त्रिभाषिक रूपमा प्रस्तुत गर्दै सूचनाको पहुँच विस्तार गरेको छ। साथै, यसले विभिन्न समुदायबीच सहकार्य, समझदारी र सद्भाव कायम राख्न सहयोग पुर्याएको छ।

प्रदेश सरकारले तामाङ भाषा र नेपालभाषाका लागि प्रदेश सभामा दोभाषे व्यवस्था गर्नुले भाषिक अधिकारको सम्मान मात्र होइन, नीति निर्माण प्रक्रियामा सबै समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरेको छ भने मन्त्रालयस्तरबाट गरिएका बहुभाषिक प्रकाशन, डिजिटल अभिलेखीकरण र युवापुस्तालाई भाषा-संस्कृतिसँग जोड्ने प्रयासहरूले सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणसँगै यसको दिगो विकास र पुस्तान्तरणमा पनि महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने अपेक्षा गरिएको छ। आगामी दिनमा बुलेटिनलाई अझ गुणस्तरीय, समावेशी र प्रभावकारी बनाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण पाठक, सर्जक र सरोकारवालाको सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ। यसले ज्ञान, पहिचान र प्रेरणाको सशक्त माध्यमका रूपमा भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास लिइएको छ।

बागमती प्रदेश सरकार
संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालय
हेटौंडा, मकवानपुर

धनलक्ष्मी बनाउँदै नथाकेकी चेतकुमारी

विस्थापित हुँदैछ हातैले लक्ष्मीको तस्विर बनाउने कला

सहयोग रंजित

भक्तपुरकी चेतकुमारी चित्रकार हरेक वर्ष तिहार सुरु हुनुभन्दा केही अघिदेखि काठमाडौं धाउँछिन्। किनमेलका लागि ठान्नुभयो भने, सोझै गलत। उनी झोलाभरी लक्ष्मीका तस्विर बोकेर आउँछिन्, आफ्नै हातले बनाएको।

ती लक्ष्मीका फोटोहरू वरपर राखेर आफू बीचमा थपक्क बस्छिन् - मरु सत्तल अर्थात् काष्ठमण्डप अगाडि। सबै तस्विर एकैदिनमा बिक्री हुन्छ्यो। यो कुरा करिब ३० वर्ष अघिको हो। अहिले त्यो बेलाको जस्तो जमाना छैन। भारत र चीनबाट आयातित लक्ष्मीको प्रिन्टेड तस्विरले उनले बनाएको तस्विरलाई बिस्थापित गरिसकेको छ।

‘पु’ अर्थात् चित्रकारहरूले नेवारीमा थासा भनिने काठको बलकमा लक्ष्मीको आकृति छान्ने गर्छन्। र, त्यसमा हातैले रङ्ग गर्छन्। निकै मेहनतपछि तयार हुने ती तस्विर लक्ष्मी पूजामा प्रयोग गरिन्छ। त्यसैले अरु दर्शको रमझममा रमाइरहेका बेला थासाबाट छापेर तस्विर बनाउने चित्रकार परिवारलाई भने लक्ष्मीका चित्र बनाउन ब्याइनभ्याइ हुन्छ्यो।

अहिले भने आयातित लक्ष्मीका तस्विरका कारण उनीहरूको पेसानै हराउने संघारमा पुगेको छ।

२०३१ सालमा पूर्ण चित्रकारसँग विवाह गरेर याँछेको एक घरमा भित्रिइ चेतकुमारी। पूर्णको परिवारले नवदुर्गाको ख्वापा(मुकुन्डो) बनाउने गर्थ्यो। त्यस घरमा भित्रिनु अघि न त उनलाई रङ्गको ज्ञान थियो न माटोको नै। उमेरले २१ वर्ष पुगेपछि चेतकुमारीले परिवारलाई सघाउने भइन्। श्रीमान् नवदुर्गाको ख्वापा बनाउने काममा नै व्यस्त हुन्थे। ससुरा बा, सासु आमा, दिदीहरूले तस्विर रंग्याउने गर्थे। उनीहरूले गरेको काम हेर्दै चेतकुमारीले पनि सिक्छिन्। पहिलोपटक ब्रस समाइन् र लक्ष्मीका तस्विर रङ्ग्याउन थालिन्।

‘बुहारी भएर केही नगरी बस्न पनि मन लागेन। सक्दिन भन्न पनि मन लागेन। हेर्दै जाँदा सिक्दै गएँ, उनले सुनाइन्। त्यस घरमा उनी भित्रिएको ४५ वर्ष बितिसक्यो। श्रीमती, बुहारी,आमाका रूपमा चेतकुमारीको जिम्मेवारी फेरिनैक्रम

जारी रह्यो। तर, उनले ‘भगवानको काम’ भने निरन्तर गरि नै रहिन्।

समय फेरियो। ‘हातैबाट बनाइने लक्ष्मीको तस्विर पनि हुन्छ र?’ भन्ने जमात बढ्यो। भारतबाट आयातित लक्ष्मीको तस्विरले बजार कब्जा गर्यो। त्यसपछि चीनबाट पनि झिलिकमिलक तस्विरहरू भित्रन थाले। समयसँगै चेतकुमारी पनि भक्तपुरको याँछेस्थित आफ्नै घरमा सीमित भइन्। उनले रंग्याउने तस्विरहरू पनि सीमित हुँदै गयो। पहिले काठमाडौं आएर हजारौं प्रति लक्ष्मीका तस्विर बेच्ने उनी हाल केही सय प्रति मात्र रङ्ग्याउँछिन्।

...

नेपालमा १६ लक्ष्मी पुजे प्रचलन छ। त्यस्तै नेपाल संवत्को अन्तिम महिना कौलागाको अन्तिम दिन अर्थात् लक्ष्मीपूजामा भने धनलक्ष्मीको पूजा गर्ने प्रचलन रहेको छ।

भारतबाट आयातित लक्ष्मीका चित्रहरू वैष्णव सम्प्रदायसँग मिल्छ। लक्ष्मी पूजामा भारतमा विष्णुकी अर्धाङ्गिनीका रूपमा लक्ष्मीको आराधना गर्छन्। तर, नेपालीहरूले पुजे लक्ष्मी विष्णुकी श्रीमती लक्ष्मी नभई धनलक्ष्मी भएको संस्कृतिविद्हरूको दाबी छ।

भारतमा बनेका लक्ष्मीका चित्रहरूमा गणेश, सरस्वती इत्यादि देउताका चित्रहरू पनि हुन्छन्, तर यता बनाइने चित्रहरूमा त्यस्तो हुँदैन। यहाँ धेरै पहिलेदेखि चित्रकारहरूले हातले रङ लगाएका धनलक्ष्मीको पूजा गर्ने चलन थियो। तर, भारतबाट सस्तो, रंगिन र इलेक्ट्रिक चित्रहरू भित्रिन सुरु भएसँगै चेतकुमारीहरूले बनाउँदै आएको नेपालको मौलिक चित्रकला लोप हुने खतरा बढ्दै गयो।

‘उताबाट रंगिन तस्विरहरू छापेर नेपाल भित्रिन्छन्। मूल्य पनि कम हुन्छ। हातैले रङ्ग्याएर बनाउने तस्विरको मूल्य अलि बढी हुन्छ।

बाहिरको जस्तो चित्र होइन नि यो। यो त हाम्रो मौलिक चित्र हो। तर, आधुनिकतासँगै यहाँ कलाको सम्मान हराउँदै गयो,’ चेतकुमारीले भनिन्।

धनलक्ष्मीको दूतका रूपमा यसरी कोरिने चित्रमा कुवेर र सेतो ख्याक हुनैपर्छ। त्यस्तै, धनलक्ष्मीको बाहनका रूपमा कछुवा हुन्छ।

बाँकी पृष्ठ २ मा

पहिलो पटक माउन्टेन बाइक गाइडलाई आधिकारिक लाइसेन्स वितरण

काठमाडौं । नेपालमा साहसिक पर्यटनको क्षेत्रमा ऐतिहासिक कदम चाल्दै बागमती प्रदेश सरकारले देशमै पहिलो पटक माउन्टेन बाइक गाइडलाई आधिकारिक लाइसेन्स वितरण गरेको छ ।

बागमती प्रदेशका संस्कृति पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठले एक कार्यक्रमका बिच माउन्टेन बाइक गाइडलाई लाइसेन्स वितरण गर्नुभएको हो । पर्यटन कार्यालय काठमाडौंले जारी गरेको उक्त लाइसेन्स नेपालमा नै पहिलो पटक २४ जना माउन्टेन बाइकरहरूलाई प्रदान गरिएको हो । माउन्टेन बाइकिङलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले गाइडका लागि इजाजत पत्र व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याएको बागमती प्रदेशका संस्कृति पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठले बताउनुभयो । उहाँले साहसिक पर्यटन प्रवर्धनमा मन्त्रालय सदैव साथ रहेको समेत बताउनुभएको थियो ।

यस्तै कार्यक्रममा मन्त्रालयका सचिव दीपेन्द्र सुवेदीले माउन्टेन बाइकको लाइसेन्स लगायत अन्य साहसिक पर्यटनलाई पनि तालिमको व्यवस्था गर्दै क्रमबद्ध रूपमा लाइसेन्स वितरणमा आफूहरू लागि परेको बताउनुभएको थियो ।

कार्यक्रममा नेपाल पर्वतीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानका

कार्यकारी निर्देशक अनिल किराँतीले आफ्नो प्रतिष्ठानले नयाँ नयाँ सिलेबसमा अध्ययन गराउनुका साथै नेपालको पर्यटनलाई कसरी व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन सकिन्छ भन्ने सवालमा नै काम गर्दै आएको बताउनुभएको थियो ।

कार्यक्रमको आयोजक पर्यटन कार्यालय काठमाडौंका कार्यालय प्रमुख पवन पोखरेलले नेपालमा नै पहिलो पटक माउन्टेन बाइक लाइसेन्स जारी आफ्नो कार्यालयबाट गर्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको बताउनुभयो । उहाँले साहसिक पर्यटनका साथै विभिन्न पर्यटनसँग सम्बन्धित लाइसेन्सहरू आफ्नो कार्यालयबाट जारी र नवीकरण समेत गर्दै आएको समेत जानकारी गराउनुभएको थियो ।

तालिम प्राप्त, दक्ष र योग्य व्यक्तिहरूलाई मात्र माउन्टेन

बाइक गाइडका रूपमा काम गर्न अनुमति दिनका लागि आफ्नो कार्यालय मार्फत उक्त लाइसेन्स वितरण अगाडी बढाएको समेत उहाँले बताउनुभएको थियो ।

लाइसेन्स प्रणालीले पर्यटकहरूको सुरक्षा सुनिश्चित गर्नुका साथै सेवाको गुणस्तर वृद्धि गर्ने, पेसागत सम्मान स्थापित गर्ने र साहसिक पर्यटनमा नेपालप्रतिको विश्वास थप मजबुत बनाउने अपेक्षा गरिएको सरोकारवालाहरूले बताउनुभयो ।

बागमती प्रदेश पर्यटन क्षेत्रको दिगो विकास, रोजगारी सिर्जना र स्थानीय अर्थतन्त्र सुदृढीकरणतर्फ केन्द्रित रहँदै आएको छ । माउन्टेन बाइक गाइड लाइसेन्स वितरणको सुरुआतसँगै साहसिक पर्यटनलाई थप संस्थागत, जिम्मेवार र प्रतिस्पर्धी बनाउने दिशामा प्रदेश सरकारले महत्त्वपूर्ण पहल गरेको सरोकारवालाहरूको भनाइ छ ।

कार्यक्रममा लाइसेन्स पाउनेहरूमा रत्नराज भण्डारी, लक्ष्मण सुनार, जगन विश्वकर्मा, सलोमान श्रेष्ठ, राजेन्द्रकुमार भासिन्क, मंगलकृष्ण लामा, आकाश श्रेष्ठ, क्रिष्णेश्वर अशोक किलिङ, मन्दिल प्रधान, रविन गुरुङ, मनोज श्रेष्ठ, तानिया श्रेष्ठ, हर्कबहादुर लामा, उषा खनाल, धनजीत राई, राजेश मगर, श्यामजान लिम्बु, होमनाथ अधिकारी, अजय नरसिंह राणा, अनिल बि.क., अजय पण्डित क्षेत्री, जगन्नाथ तिमल्सिना, विकेश तामाङ, सुशान्त चक्रधर छन् ।

धनलक्ष्मी ...

धेरै जसो चित्रमा लाटोकोसेरोलाई लक्ष्मीको बाहनका रूपमा प्रस्तुत गरिएको हुन्छ । तर, त्यो गलत रहेको प्रेममानको तर्क छ । उनका अनुसार लक्ष्मीको बाहन कछुवा हो । कछुवा ढिलो हिँड्ने भएकाले त्यसमा सवार धनलक्ष्मीले जथाभावी धन खर्च गर्दैनन् । कछुवाले धन संचय गर्न सिकाउँछ । चेतकुमारी पनि ख्याक, कछुवाबिना धनलक्ष्मीको तस्विर पूरा नहुने बताउँछिन् ।

धनलक्ष्मी आकृति भएको तस्विरमाथि झुल राखिएको हुन्छ । झुलहरू कोठामा प्रयोग हुने र ढुकुटी पनि त्यहीँ रहने भएकाले लक्ष्मी पनि ढुकुटी संचय गर्न स्थानमा बस्ने देखाइएको हो । ख्याकले धनी महाराजहरू कहाँ गएर तर्साएर पैसा उठाएर लक्ष्मीलाई दिने विश्वास गरिन्छ भने कुबेरले धन संचय गर्ने ।

त्यस्तै नेपालमा बन्ने लक्ष्मीको हातमा ज्वला न्हायक (प्रकाश गर्ने एना) र सिन्धु मू (सिन्दुर राख्ने बट्टा) हुन्छ । ज्वला न्हायक पित्तल वा चाँदीबाट बनाइएको हुन्छ । यसको बीच भाग एनाजस्तो चम्किलो गरी बनाइएको हुन्छ । नेवार समुदायमा छोरीको विवाह गर्दा यो नभई हुँदैन । यसरी धनलक्ष्मीको चित्र बनाउनु र पूज्नुको अर्थ, धन जथाभावी खेर नजाओस्, सम्हालेर संचय गर्न सकियोस् भन्ने हो ।

...

हराउँला त थासा कला ?

चेतकुमारी भन्छिन्, 'अब यो परम्परा किन्ने ग्राहकहरूमा निर्भर छ । उनीहरूले कहाँको सामान किन्छन् भन्नेमा भर हुने भयो । नेपालमा बनेको मौलिक तस्विर किन्ने हो भने सायद यो परम्परा जिवित रहला । नत्र, पछि यो हराउँदै जानेछ ।'

लक्ष्मीको तस्विर बनाउने आफ्नै प्रक्रिया हुन्छ । थासामा लक्ष्मीको आकृति छापेर त्यसमा रङ भरेर तयार पार्ने घण्टी लाग्छ ।

हातैले एउटा लक्ष्मीको तस्विर बनाउन १ घण्टा भन्दा बढी लाग्छ । धनलक्ष्मीको तस्विरसँगै उनी किजा पूजा (भाइटीका) मा प्रयोग हुने यमदूत र दिदीभाइको तस्विर समेत बनाउँछन् । जुन प्राय भक्तपुरमा प्रयोग हुन्छ ।

पहिला मकै भुटेको हाँडी अथवा रोटी बनाउने तावा मुनि जम्ने मसिनो कालो धाँसो निकालेर एक प्रकारको गममा मिसाएर पानीमा राखिन्थ्यो । पानी मुनि कसर जम्मा हुन्थ्यो र माथि राम्रो रङ आउन्थ्यो । त्यही कालो रङलाई थासामा छापेर लक्ष्मीको तस्विर छापिन्थ्यो ।

पहिला चित्र रङ्ग्याउनका लागि विभिन्न रङ बनाउन फलफूल र जडिबुटीको प्रयोग गरिन्थ्यो । सिमीको पात, गोलभेडाको मुटोलाई कुटेर रस बनाइन्थ्यो । त्यसमा लसुन हालेर हरियो रङ बनाइन्थ्यो । पहेँलो रङ बनाउन बेसारको प्रयोग गरिन्थ्यो ।

अहिले नवदुर्गाको खवापा बनाउन चित्रकार परिवारले पुरानै जडिबुटीदेखि सुनसम्म प्रयोग गर्छन् । तर, लक्ष्मी लगायतका चित्र बनाउन भने यस्ता रङको प्रयोग निकै कम भइसकेको छ ।

चेतकुमारीका श्रीमान पूर्ण चित्रकार भन्छन्, 'मिहिनेत अनुसारको फल नै भएन । पहिला पो सबैलाई फुर्सद थियो । अहिले सबै व्यस्त । भारतबाट लक्ष्मीको तस्विर आउन थाले पछि पुर्ख्यौली पेशा त समाप्त हुने संघारमा नै पुग्यो ।'

७४ वर्षीय पूर्ण चित्रकार भक्तपुरमा नवदुर्गाको मूर्ति बनाउने एक्ला मूर्तिकार हुन् । उनका माइला छोरा राजेशले उनलाई मूर्ति बनाउनमा सहयोग गर्छन् । तर, उनलाई छोरापछि यो पुर्ख्यौली सीप नै समाप्त हुने चिन्ता छ ।

'२०३५ साल तिरको कुरा हो । रातदिन काम गरेर बाकसका बाकस लक्ष्मीको तस्विर बनाउँथ्यौं । काठमाडौंको वसन्तपुरमा गएर बेच्न जान्थ्यौं । ४/५ दिन त्यहाँ दिदीको घरमा बस्थ्यौं । मैले त्यही बेला ४० हजारसम्मको व्यापार गरेको थिएँ । लक्ष्मीको तस्विरको दुई

रुपैयाँ पर्थ्यौं । हजारौं बिक्री हुने तस्विर अहिले केही सय मात्रै बिक्री हुन्छ, पूर्णले सुनाए ।

पूर्णको परिवारसँग सयौं थासाहरू छन् । तिनीहरू ६० वर्षदेखि सय वर्ष पुराना हुन् । लक्ष्मी, विश्वकर्मा, दुर्गा, किजापूजा (भाइटीका), नागपूजा लगायतका चाँडका लागि हातैले थासाबाट कागजमा देवीदेवताहरूको आकृति बनाउँदै आइरहेका छन् उनीहरूले ।

सय वर्ष पुरानो थासाले अहिले पनि काम चलिरेको छ । केहीमा भने खिया लागिसक्यो । २५ वर्षको छँदा आफैले थासा बनाएको सम्झँदै पूर्ण भन्छन्, 'करिब ४० वर्ष अगाडि आफैले बनाएको थासाले अहिले पनि काम गरिरहेको छ । केही कारणवस फेरि बनाउन परे जसोतसो सक्छु होला । तर, भविष्यमा यस्तो बन्ने छैन ।'

चेतकुमारी भने भविष्यमा पुर्ख्यौली पेशालाई निरन्तरता दिन नसिकए पनि त्यसबारे ज्ञान भने आफ्ना नाति नातिनालाई दिनुपर्छ भन्ने पक्षमा छिन् । त्यसैले आफूले धनलक्ष्मीको चित्र बनाइरहँदा नातिलाई बोलाउँछिन् र रङ भर्ने सहयोग माग्छिन् ।

'भोलि गएर उनीहरूले योभन्दा राम्रो काम कमाई हुने गर्न सक्छन् । तर, उनीहरूले यो काम प्रति थोरै जाँगर देखाए, चाहिएको बेला गर्न सक्छन् । आफ्नो पुर्ख्यौली धन समाप्त हुँदैन । त्यसैले म छोराहरूलाई यसबारे भरिभराउँछु ।'

तर, उनले भनेजस्तो नयाँ पुस्तालाई यो काम सिकाउन सजिलो छैन । बिहानै विद्यालय गएर बेलुकी घर फर्केपछि विद्यालयकै गृहकार्य गर्दैमा व्यस्त रहने पुस्ता हो उनले भविष्य खोजिरहेको । समयसँगै रुची पनि खासै छैन, उनीहरूमा ।

'समय अनुसार चल्नुपर्छ । हामी पनि चलेकै छौं । तर, त्यसो भन्दैमा पुर्खाको विरासत नै छोड्नु भएन । धन सम्पत्ति चोरी होला तर हातको सीप चोरी हुँदैन । त्यसैले आफूले सकेसम्म यो काम गरिरहनेछु, चेतकुमारी यसै भनेर मन बुझाउँछिन् ।

बागमती प्रदेशमा पर्यटन पूर्वाधार र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाइने

हेटौडा । बागमती प्रदेश सरकार अन्तर्गत संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठले आगामी दिनमा पर्यटन पूर्वाधार गन्तव्य प्रवर्द्धन तथा सेवा प्रवाहलाई अझ प्रभावकारी बनाइने स्पष्ट पारेका छन् । गत पुस ९ गते हेटौडामा सम्पन्न बागमती प्रदेश सरकार अन्तर्गत संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयद्वारा आयोजित मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समिति बैठक तथा प्रगति समीक्षा कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री श्रेष्ठले उक्त कुरा बताएका हुन् ।

मन्त्री श्रेष्ठले पर्यटन क्षेत्रलाई प्रदेशको आर्थिक मेरुदण्डका रूपमा विकास गर्न सबै निकायबीच समन्वय आवश्यक रहेको पनि बताए । मन्त्री सुरेश श्रेष्ठको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा मन्त्रालयका सचिव दिपेन्द्र सुवेदीले विशेष आसन ग्रहण गरेका थिए सो अवसरमा सचिव सुवेदीले बागमती प्रदेशको पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि कार्यान्वयन मुखी नीति अपनाउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए कार्यक्रममा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका प्रतिनिधिहरूले आआफ्ना सुझाव तथा धारणा राखेका थिए औपचारिक रूपमा उद्घाटन गर्नुभएको कार्यक्रममा महाशाखा प्रमुख होमनाथ रिजालले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए त्यसपछि पर्यटन कार्यालय काठमाडौं पर्यटन कार्यालय सौराहा चितवन पर्यटन विकास आयोजना हेटौडा तथा पर्यटन

विकास आयोजना इकाई कार्यालय काठमाडौंले आफ्नो कार्य प्रगति प्रस्तुत गरेका थिए ।

यस अवसरमा मन्त्रालयका महाशाखा प्रमुख प्रकाश अधिकारीले मन्त्रालयको समग्र प्रगति विवरण प्रस्तुत गरेका थिए । छलफल सत्रमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालय प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका प्रतिनिधिहरूले आआफ्ना सुझाव तथा धारणा राखेका थिए ।

साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई प्रवर्द्धन गर्न प्रतिबद्ध छौं : मन्त्री श्रेष्ठ

काठमाडौं । बागमती प्रदेशको उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासनमन्त्री बिन्दु श्रेष्ठले साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई प्रवर्द्धन गर्न प्रदेश सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताएकी छन् ।

साना तथा मझौला व्यवसायी महासंघ नेपालको २२औं वार्षिक साधारण सभालाई आइतबार सम्बोधन गर्दै श्रेष्ठले त्यस्ता उद्योगलाई प्रवर्द्धन गर्ने जिम्मेवारी बागमती सरकारको समेत रहेकाले त्यसका लागि आफूहरू लागि परिरहेको बताइन् ।

श्रेष्ठका अनुसार उद्योगी व्यवसायीहरूको

व्यवसायीलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि बागमती सरकार अन्तर्गतका १३ वटै जिल्लाबाट उत्कृष्ट उद्यमीहरू छनोट गरेर सम्मान गर्ने गरिएको छ ।

व्यवसायीहरूका समस्या समाधान गरेर अघि बढ्न बागमती सरकार तयार रहेको समेत उनले बताइन् ।

मन्त्री श्रेष्ठले बागमती सरकारले हस्तकलालाई प्रवर्द्धन गर्न प्रत्येक वर्षको मंसिर २८ गते हस्तकला दिवस मनाउने गरी निर्णय गर्न लागेको जानकारी समेत दिइन् ।

बागमती सरकारले दियो जेनजी प्रदर्शनका पीडितलाई सवारी साधनमा कर छुट

काठमाडौं । बागमती प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि गत गत भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी प्रदर्शनका कारण पूर्णरूपमा क्षतिग्रस्त भएका सवारी साधनका लागि सवारी साधन कर, नवीकरण दस्तुर र जरिवानामा छुट दिने निर्णय भएको छ । प्रदेश सरकारको सो निर्णय राजपत्रमा प्रकाशित भएको छ ।

प्रदेश सचिव झलकुराम अधिकारीका अनुसार प्रदर्शनका क्रममा पूर्णरूपमा क्षतिग्रस्त भएका सरकारी, सार्वजनिक, बोर्ड तथा निजी सवारी साधनमा चालु आर्थिक वर्षको मात्र सवारी साधन कर र नवीकरण दस्तुर छुट दिइने बताएको छ । साथै, भाडाका सार्वजनिक सवारी साधनका लागि जाँचपास र बाटो इजाजतपत्र नवीकरण दस्तुरमा पनि छुट प्रदान गरिने बताइएको छ ।

नेपाल ट्रक व्यवसायी महासंघले सो निर्णयको स्वागत गरेको छ । संघले बागमती प्रदेशका श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्री जयराम थापासँग भेट गरी सवारी साधन कर र दस्तुर छुट सम्बन्धी सुझाव दिएको बताएको छ । सुझावअनुसार बागमती प्रदेश सरकारले मन्त्रिपरिषदको गत पुस १६ गतेको बैठकमा चालु आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर, केही दस्तुर र जरिवाना छुट दिने निर्णय गरेको थियो । नेपाल ट्रक व्यवसायी महासंघका महासचिव राजेन्द्र विक्रम बानियाँले महासंघको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दै प्रदेश सरकारको यो निर्णयले व्यवसायीहरूलाई ठूलो राहत पुगेको बताए ।

सौराहामा सम्पन्न १९औँ हात्ती तथा पर्यटन महोत्सव

चितवनको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य सौराहामा आयोजित १९औँ संस्करणको हात्ती तथा पर्यटन महोत्सव सम्पन्न भएको छ। पुस ११ गतेदेखि सुरु भएको महोत्सव पुस १३ गते विभिन्न कार्यक्रमका साथ समापन गरिएको हो।

सौराहास्थित बाघमारा मध्यवर्ती सामुदायिक वनको मैदानमा सञ्चालन गरिएको महोत्सवको उद्घाटन बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बनियाँले गर्नुभएको थियो। महोत्सवको मुख्य उद्देश्य सौराहामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आगमन बढाउँदै पर्यटन क्षेत्रलाई चलायमान बनाउनु रहेको आयोजकले जनाएको छ।

महोत्सव अवधिमा सौराहाका होटलहरूको अकुपेन्सी दर करिब ४० प्रतिशतबाट २०-२५ प्रतिशतसम्म वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको थियो। पर्यटकलाई आकर्षित गर्न होटल तथा रेष्टुरेन्टहरूले खाना तथा आवास सेवामा विभिन्न छुटको व्यवस्था गरेका थिए।

कार्यक्रममा बोल्दै नेपाल पर्यटन बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दीपकराज जोशीले नेपाललाई केवल प्रकृतिमय देशका रूपमा मात्र बुझ्ने धारणा अपूर्ण रहेको उल्लेख गर्नुभयो। उहाँले हात्ती नेपालको संस्कृति, इतिहास र पहिचानसँग गहिरो रूपमा जोडिएको विषय भएको बताउँदै हात्ती महोत्सव पर्यटन र संरक्षणबीचको महत्वपूर्ण सेतु भएको धारणा व्यक्त गर्नुभएको थियो। साथै हात्ती संरक्षण र संख्या वृद्धि गर्न दीर्घकालीन योजनासहित काम गरिने जानकारी पनि दिनुभएको थियो।

महोत्सव अवधिभर हात्ती शोभायात्रा, हात्तीको

पेनाल्टी सुटआउट, हात्ती सुन्दरी प्रतियोगिता, हात्ती स्वास्थ्य शिविर, डुङ्गा दौड, अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा लोकदोहोरीसहितका सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। करिब ८० वटा हात्ती विभिन्न गतिविधिमा सहभागी भएका थिए।

महोत्सवको अन्तिम दिन हात्ती पूजा तथा हात्ती बनभोज कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। विभिन्न प्रतियोगिताका विजेतालाई पुरस्कार तथा प्रशंसापत्र वितरण गर्दै कार्यक्रम औपचारिक रूपमा समापन गरिएको आयोजकले जनाएको छ।

आयोजकका अनुसार यस महोत्सवले सौराहाको पर्यटन प्रवर्द्धनका साथै स्थानीय संस्कृति, जैविक विविधता तथा हात्ती संरक्षणसम्बन्धी सन्देश राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रवाह गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ।

सन् १९९७ देखि निरन्तर आयोजना गरिदै आएको महोत्सवले चितवनलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउँदै आएको छ। यस हात्ती महोत्सवमा हात्तीका विभिन्न खेल, हात्तीहरूका शिविर तथा हात्ती वनभोज तथा हात्ती श्रृंगार प्रतियोगिता जस्ता कार्यक्रम हरूले नेपाल तथा विदेशी पर्यटकहरूलाई आकर्षण गर्दै आएको पाइन्छ। जस्तै गर्दा नेपालमा पर्यटकको संख्यामा वृद्धिका साथै यस सौराहामा पनि पर्यटक को मात्र बढ्ने गरेको पाइन्छ। जस्तै गर्दा यहाँको हात्ती तथा जङ्गली जनावरका कारणले गर्दा पनि सौराहामा पर्यटक आगमनको संख्यामा वृद्धि भएको पाइन्छ।

बागमती प्रदेश सरकारद्वारा पाँच महिनामा १६ अर्ब ११ करोड राजस्व संकलन

बागमती। चालु आर्थिक वर्षको पाँच महिनामा बागमती प्रदेश सरकारले वार्षिक लक्ष्यको २३ दशमलव ८८ प्रतिशतअर्थात् १६ अर्ब ११ करोड सात लाख ८२ हजार राजस्व संकलन गरेको छ।

घरजग्गा रजिष्ट्रेशन (मालपोत) र सवारीसाधन कर प्रदेश सरकारको राजस्व संकलनको मुख्य आयस्रोत मानिन्छ।

दुवै शीर्षकसहित बाँडफाँट चालु आवमा रु ३० अर्ब ८९ करोड ११ लाख ८९ हजार राजस्व सङ्कलन हुने अनुमान गरिएकामा साउन देखि मङ्सिर सम्ममा लक्ष्यको २८ दशमलव ६३ प्रतिशतअर्थात् रु आठ अर्ब ८४ करोड ४७ लाख ७७ हजार राजस्व संकलन भएको बागमती प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला तथा योजना विकास मन्त्रालयका अधिकृत इन्द्रराज सन्यालले जानकारी दिए।

उनका अनुसार घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शीर्षकबाट सात अर्ब ७० करोड राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा पाँच महिनामा एक अर्ब ६६ करोड ८५ लाख ५९ हजार राजस्व संकलन गरेको छ।

सवारीसाधन जाँचपास, रुट अनुमति, सवारीचालक अनुमतिपत्र वितरण तथा नवीकरणअन्तर्गत सवारी कर शीर्षकबाट आठ अर्ब २५ करोड सङ्कलन गर्ने अनुमान गरेकामा हालसम्ममा दुई अर्ब ९५ करोड ८६ लाख २३ हजार राजस्व संकलन गरेको छ।

यसैगरी प्रदेश सरकारले बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि करबाट रु आठ अर्ब ७९ करोड ८६ लाख ६७ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेकामा रु तीन अर्ब छ करोड ८६ लाख ७९ हजार संकलन गरेको छ भने अन्तःशुल्क करबाट चार अर्ब तीन करोड ७९ लाख नौ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरेकामा एक

अर्ब सात करोड २३ लाख ५९ हजार प्राप्त भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदानअन्तर्गत १४ अर्ब ८१ करोड ९३ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएकामा पाँच महिनामा ३८ दशमलव ३८ प्रतिशतअर्थात् पाँच अर्ब ६८ करोड ७५ लाख ३० हजार प्राप्त भएको अधिकृत सन्यालले बताए।

चालु आवमा प्रदेश सरकारको आन्तरिक स्रोतबाट सङ्कलित राजस्वबाट रु चार अर्ब ७७ करोड ७४ लाख २५ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएकामा लक्ष्यको ३१ दशमलव ४४ प्रतिशतअर्थात् एक अर्ब ५० करोड २१ लाख ९७ हजार प्राप्त भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

आर्थिक तरलताका कारण घरजग्गा तथा नयाँ सवारीसाधन खरिद बिक्री कारोबारमा आएको कमी, गत भदौ २३ र २४ गते भएको जेननी प्रदर्शनका क्रममा प्रदेश सरकारको राजस्व संकलन गर्ने विभिन्न निकायमा पुगेको क्षतिलागायतका कारणले अपेक्षाकृत राजस्व संकलन हुन नसकेको जनाइएको छ।

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयद्वारा पाँच सामुदायिक क्याम्पससँग समायोजन सम्झौता

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयले आफ्नो शैक्षिक संरचना सुदृढ गर्दै प्रदेशभित्रका पाँच सामुदायिक क्याम्पससँग समायोजन सम्झौता गरेको छ । प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँको प्रमुख आतिथ्यतामा आयोजित समारोहमा विश्वविद्यालय र सम्बन्धित क्याम्पसका प्रमुखबिच द्विपक्षीय सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरिएको हो ।

प्रदेशको उच्च शिक्षालाई गुणस्तरीय, व्यवस्थित र सबैका लागि पहुँचयोग्य बनाउन विश्वविद्यालयले विभिन्न जिल्लामा रहेका प्रतिष्ठित क्याम्पसलाई आंगिक कलेजका रूपमा अगाडि बढाउने निर्णयअनुसार सम्झौता भएको प्रदेश विश्वविद्यालयले जनाएको छ ।

विश्वविद्यालयले भुवानीशंकर बहुमुखी कलेज, जनमैत्री बहुमुखी कलेज, कपन बहुमुखी क्याम्पस, चैतन्य बहुमुखी क्याम्पस र माडी क्याम्पससँग समायोजन सम्झौता गरेको हो ।

सम्झौतासँगै उक्त क्याम्पसहरूमा बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयको नीति, नियम र पाठ्यक्रमअनुसार शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनमा आउनेछन् । कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मुख्यमन्त्री बानियाँले परम्परागत शिक्षा प्रणालीले बेरोजगार मात्र उत्पादन गर्दै आएको बताउँदै अबको शिक्षालाई प्रविधि, सिप र तालिमसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

उनले 'गरी खाने' शिक्षा नीति लागू गर्ने प्रदेश सरकारको तयारी जानकारी गराउँदै

अभिभावकविहीनजस्ता देखिएका शैक्षिक संस्थालाई अब प्रदेश सरकारले अभिभावकत्व प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत रहेका क्याम्पसहरू बागमती विश्वविद्यालयमा समायोजनका क्रममा देखिएको संशय हटाउन उनले आत्मीयता र सहकार्यका लागि आग्रह गरे । प्रदेश सरकार स्वास्थ्य, शिक्षा र कृषिलाई प्रविधिसँग जोडेर समग्र विकासमा अघि बढ्ने उनको भनाइ थियो ।

मुख्यमन्त्री बानियाँले विद्यार्थीहरूले पढ्दै, सिक्दै र कमाउँदै गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न पाठ्यक्रममै परिवर्तन

आवश्यक रहेको बताए । बागमती प्रदेशले शिक्षानीतिमा रोजगार सिर्जना गर्ने र डिजिटलाइज्ड प्रणालीलाई प्राथमिकता दिने उनको भनाइ थियो । संघीय सरकारले नीति, प्रदेशले विकास र स्थानीय तहले सेवा प्रवाहमा केन्द्रित हुनुपर्नेमा उनले जोड दिए ।

बागमती विश्वविद्यालयले हाल पाँचवटा कलेजलाई आंगिक कलेजका रूपमा अगाडि बढाएको र हेटौँडाको हकमा प्रक्रिया चलिरहेको मुख्यमन्त्री बानियाँले जानकारी दिए । उनले विश्वविद्यालय नेतृत्वलाई अनुभवी र प्राविधिक पक्षलाई समेटेर अघि बढ्न निर्देशनसमेत दिए ।

पनौतीमा भृकुटीको जन्मघर र उद्यान निर्माणको तयारी

काभ्रेपलाञ्चोक । गत पुस ६ गते काभ्रेपलाञ्चोकको पनौती नगरपालिका खोपासी क्षेत्रमा ऐतिहासिक व्यक्तित्व भृकुटीको स्मृतिमा जन्मघर तथा उद्यान निर्माण गर्ने तयारी सुरु गरिएको जानकारी सार्वजनिक गरिएको छ । पनौती नगरपालिकाको पहलमा सम्बन्धित निकायबीच छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रममार्फत परियोजनाको प्रारम्भिक प्रक्रिया अघि बढाइएको हो ।

भृकुटी स्मृति प्रतिष्ठानका अनुसार खोपासी क्षेत्रमा उद्यानसहित भृकुटीको जन्मघर निर्माण गर्ने योजना रहेको छ । यसका लागि जिल्लास्थित सहरी विकास तथा भवन कार्यालय, पनौती नगरपालिका, भृकुटी स्मृति प्रतिष्ठान तथा कृष्ण इन्जिनियरिङ एन्ड डिजाइन कन्सल्टेन्सीबीच संयुक्त रूपमा योजना तथा डिजाइनबारे छलफल सुरु गरिएको जनाइएको छ ।

प्रतिष्ठानका अध्यक्ष विश्व उलकका अनुसार मल्लकालीन वास्तुकलालाई आधार मानेर भृकुटीको जन्मघर निर्माण गर्ने योजना बनाइएको छ । चालु आर्थिक वर्षभित्रै उद्यानसहितको जन्मघर

निर्माण कार्य सुरु गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

प्रस्तावित योजनाअनुसार भृकुटीको जन्मघर निर्माणका लागि करिब १३ करोड ३९ लाख रुपैयाँ र भृकुटी पार्क निर्माणका लागि पाँच करोड दुई लाख ४३ हजार रुपैयाँ लाग्ने अनुमान गरिएको छ । दुवै

आयोजना सम्पन्न गर्न करिब १८ करोडभन्दा बढी लागत लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ ।

परियोजनाका लागि बागमती प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्षमा एक करोड रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ । परामर्शदाता इन्जिनियर पारस महतले प्रस्तावित भवन निर्माणस्थल, भवनको स्वरूप तथा लागत अनुमान तयार पारेका छन् ।

इतिहासविद्हरूका अनुसार भृकुटी राजा उदयदेव र रानी भद्रावतीकी पुत्री थिइन् । उनको जन्म काभ्रेपलाञ्चोकको खोपासी क्षेत्रमा भएको मानिन्छ र पछि उनले तिब्बती राजा सोंगत्सेन गम्पोसँग विवाह गरी बौद्ध धर्म तथा नेपाली कला-संस्कृतिको प्रचारप्रसारमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेकी थिइन् ।

पनौती नगरपालिकाका प्रमुख रामशरण भण्डारीले भृकुटीको जन्मघर र उद्यान निर्माण भएपछि पनौतीको ऐतिहासिक तथा धार्मिक महत्व अझ उजागर हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभएको छ । उक्त परियोजनाले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

बागमती प्रदेशको समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन

हेटौंडा । बागमती प्रदेश सरकारले समस्याग्रस्त सहकारीहरूको व्यवस्थापन र बचतकर्ताको रकम फिर्ता प्रक्रियालाई तीव्र बनाउन 'समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति' पुनर्गठन गरेको छ ।

बिहीबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले समितिको रिक्त अध्यक्ष पदमा शिवप्रसाद सिग्देललाई नियुक्त गर्दै सदस्यमा दीपक केसी र रामेश्वर ढकाललाई मनोनयन गर्ने निर्णय गरेको हो । सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको प्रस्तावमा गरिएको उक्त निर्णयले समस्यामा परेका सहकारीहरूको अनुगमन, व्यवस्थापन तथा बचतकर्ताको हित संरक्षणमा सहयोग पुग्ने सरकारको विश्वास छ ।

प्रदेश सरकारका प्रवक्ता एवं आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री प्रभात तामाङका अनुसार समितिलाई सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समस्याको समाधानमा सक्रिय रूपमा परिचालन गरिनेछ ।

यस्तै, मन्त्रिपरिषद् बैठकले स्वास्थ्य मन्त्रालयको प्रस्तावमा काभ्रेपलाञ्चोकको धुलिखेलमा सञ्चालन हुँदै आएको प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालालाई भक्तपुरमा स्थानान्तरण गर्ने निर्णय पनि गरेको छ ।

बागमती प्रदेशको मुख्य न्यायाधिवक्तामा अप्सरा बस्नेत नियुक्त

बागमती प्रदेशको मुख्य न्यायाधिवक्तामा अप्सरा बस्नेत नियुक्त भएकी छिन् । उनलाई बागमती प्रदेशका प्रदेश प्रमुख दीपकप्रसाद देवकोटाले नेपालको संविधानको धारा १६० को उपधारा (२) बमोजिम बागमती प्रदेशको मुख्य न्यायाधिवक्ताका रूपमा नियुक्त गरेका हुन् ।

यसअघि बस्नेतलाई प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले प्रदेशको मुख्य न्यायाधिवक्ताको पदमा नियुक्त गर्न प्रदेश प्रमुख देवकोटासमक्ष सिफारिस गरेका थिए । आइतबार सूचना जारी गर्दै बस्नेतलाई बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँको सिफारिसमा जिम्मेवारी प्रदान गरिएको प्रदेश प्रमुखको कार्यालयले जानकारी दिएको हो ।

मुख्य न्यायाधिवक्ताको हैसियतमा बस्नेतले प्रदेश सरकारको तर्फबाट कानुनी सल्लाह प्रदान गर्ने, मुद्दा मामिलामा प्रतिनिधित्व गर्ने तथा संविधान र कानूनबमोजिमका अन्य दायित्वहरू निर्वाह गर्नेछिन् । मुख्य न्यायाधिवक्तामा नियुक्त बस्नेत जिल्ला बार मकवानपुरका निवर्तमान अध्यक्षसमेत हुन् ।

बागमती प्रदेशमा पर्यटन प्रवर्द्धनमा ३ अर्ब ३१ करोडको लगानी

हेटौंडा – बागमती प्रदेश सरकारको संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयले प्रदेशभित्रका पर्यटकीय क्षेत्रको विकास र सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षणका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू अगाडि बढाएको छ । मन्त्रालयले राजनीतिक उतारचढाव र आन्दोलनका बाबजुद आफ्ना कामहरू निरन्तरता दिएको जानकारी दिएको छ ।

मन्त्रालयले हाल प्रदेशका १४-१५ वटा भ्यू टावरहरूलाई सम्बन्धित स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रिया सुरु गरेको छ । हस्तान्तरणपछि टावरबाट प्राप्त आमदानीको ७० प्रतिशत स्थानीय तह र ३० प्रतिशत प्रदेश सरकारको पर्यटन मन्त्रालयलाई उपलब्ध हुने व्यवस्था गरिएको छ । उल्लेखनीय टावरहरूमा ककनी (६ करोडभन्दा बढी लगानी), थाहा नगरपालिका (५ करोड), चिम्तेश्वर र सैलुङका टावरहरू पर्दछन् । सिन्धुलीको कमलामाई र रामेछापको खाँडादेवीमा रहेका टावरहरू पनि छिट्टै हस्तान्तरण गरिने तयारीमा छन् ।

सांस्कृतिक संरक्षणका लागि मन्त्रालयले लोपोन्मुख जात्राहरू र परम्पराको प्रचारप्रसार गर्न यस आर्थिक वर्षमा १० वटा वृत्तचित्र निर्माण गर्ने लक्ष्य राखेको छ, जसमध्ये आधाभन्दा बढी कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । यस्ता प्रयासहरूले आन्तरिक पर्यटक भित्र्याउन मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

पर्यटन पूर्वाधार र भावी योजनाका लागि बागमती प्रदेश सरकारले ३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । मन्त्रालयले चितवनमा नयाँ जङ्गल सफारी रुटको अध्ययन गर्दैछ भने सिन्धुपाल्चोकको आमा याङ्ग्री क्षेत्रमा साढे २ करोडको थप बजेटबाट 'ट्रेड वाल' निर्माणको काम अगाडि बढाइरहेको छ । लामटाङ क्षेत्रको पर्यटन

प्रवर्द्धनमा पनि मन्त्रालय सक्रिय रहेको जनाएको छ ।

मन्त्रालयका अनुसार वन तथा निकुञ्ज क्षेत्रमा निर्माण कार्य गर्दा नीतिगत समस्या र समन्वय अभाव देखिएको छ । यी समस्या समाधानका लागि वन, निकुञ्ज, प्रदेश र सङ्घीय सरकारबीच छलफल चलाउने योजना बनाइएको छ । साथै, राजनीतिक अस्थिरता र आन्दोलनले त्रसित बाह्य पर्यटकलाई नेपाल सुरक्षित गन्तव्य भएको सन्देश दिन विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ ।

धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि मन्त्रालयले पशुपतिनाथ, स्वयम्भू, चौगुनारायण र नमोबुद्ध जस्ता धार्मिक स्थलहरूलाई केन्द्रमा राख्दै छिमेकी मुलुक भारतबाट धार्मिक पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्य लिएको छ ।

मकवानपुरको बकैया ५-६ जोड्ने पक्की पुल शिलान्यास

१० मंसिर, मकवानपुर । मकवानपुरको बकैया गाउँपालिका वडा नं ५ र ६ जोड्ने कर्मचुली जुङ्गा सुकौरा खोला मल्टिसेल बक्स पुल शिलान्यास भएको छ । बुधबार एक कार्यक्रमबीच बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले पुल निर्माणको शिलान्यास गरे ।

बागमती प्रदेश सरकारको ६ करोड ८९ लाख ४९ हजार ७ सय ५४ रुपैयाँ लागतमा १ सय २० मिटर लामो पुल निर्माण हुन लागेको हो । श्री बिन्ध्याचल निर्माण सेवा कम्पनीले ७ असार २०८४ मा निर्माण सम्पन्न गर्नेगरी ६ करोड ८९ लाख ४९ हजार ७ सय ५४ रुपैयाँमा ठेक्का सम्झौता गरेको छ ।

पुल निर्माणका लागि ८ करोड २४ लाख ६८ हजार ९८५ रुपैयाँमा लागत अनुमान गरिएको थियो । पुल निर्माण पश्चात् ८ सय घरधुरी लाभान्वित हुने छन् । पुल नहुँदा बकैया-६ का विद्यार्थीहरूलाई बर्खाको समयमा विद्यालय आवतजावत गर्न समेत समस्या हुँदै आएको छ । पुल निर्माणपश्चात् किसान, विद्यार्थी, स्थानीय तथा गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन पार्कको लागि सहज हुनेछ । पुल शिलान्यासको क्रममा मुख्यमन्त्री बानियाँले समयमै कार्य सम्पन्न गर्न निर्माण कम्पनीलाई निर्देशन दिएका छन् ।

गाउँगाउँसम्म विकासको पूर्वाधार पुर्याउन तथा

सबै नागरिकलाई समान ढंगले विकासको लाभ लिन सङ्घीयताको परिकल्पना भएको बताए । विकास नै सङ्घीयताको आधार भएको भन्दै उनले प्रदेश सरकारलाई अझ अधिकार सम्पन्न गर्न जरुरी रहेको भन्दै बताए ।

उनले भ्रष्टाचार अन्त्य गरी सुशासन कायम गरेर जनतालाई प्रदेश सरकारको लाभ पुर्याउन आफू प्रतिबद्ध रहेको बताउँदै जेनजी आन्दोलनको मुख्य माग पनि भ्रष्टाचार अन्त्य र सुशासन नै भएको धारणा राखे ।

बागमती प्रदेश भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री डा. दिनेशचन्द्र देवकोटाले विशेष परिस्थितिमा बजेट विनियोजन भई पुल निर्माण कार्य सुरु भएको बताए । उनले सम्झौता अवधिभित्रै पुल निर्माण कार्य सम्पन्न हुने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । आर्थिक, सामाजिक रुपान्तरणको लागि उत्पादनसँग जोडिन आवश्यक रहेको भन्दै उनले पुल बनेपछि स्थानीय उत्पादनलाई बजारीकरणमा पनि सहयोग पुग्ने धारणा राखे ।

पुल शिलान्यास कार्यक्रममा बागमती प्रदेश सभा सदस्य प्रेमबहादुर पुलामी, बकैया गाउँपालिका अध्यक्ष धर्मराज लामिछाने, निवर्तमान गाउँपालिका अध्यक्ष दामोदर खनाल, निवर्तमान उपाध्यक्ष सरला बोलखे लगायत सहभागी थिए ।

चितवन जिल्लालाई बागमती प्रदेशको पर्यटन केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तह पर्यटन शाखाहरु र सोकारवालाहरुसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम

डिउटी समयमा चिकित्सक नभेटिए कारबाही गर्ने मुख्यमन्त्री बानियाँको चेतावनी

बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले डिउटी समयमा चिकित्सक तथा कर्मचारी अनुपस्थित भेटिएपछि हेटौँडा अस्पताल व्यवस्थापन समितिको ध्यानाकर्षण गराएका छन् । मुख्यमन्त्री बानियाँले जिम्मेवार निकायलाई तत्काल सुधारका कदम नचाले कडा कारबाही गर्ने चेतावनी दिएका छन् ।

बानियाँले बुधबार साँझ मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानअन्तर्गतको हेटौँडा अस्पतालको आकस्मिक अनुगमन गरेका थिए । अनुगमनका क्रममा डिउटी समयमा चिकित्सक तथा कर्मचारी नभेटिएपछि उनले तत्काल अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष भीमसागर गुरागाईलाई बोलाएर चासो व्यक्त गरेका थिए ।

यसै विषयमा बिहीबार मुख्यमन्त्री बानियाँले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा छलफलसमेत गरेका छन् । छलफलमा मन्त्रालयकी सचिव डा. सुमित्रा गौतम, मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका उपकुलपति डा. प्रदीप ज्ञवाली, रजिस्ट्रार, अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष गुरागाई तथा निमित्त निर्देशक डा. हरिबहादुर खड्का सहभागी थिए ।

मुख्यमन्त्रीका प्रमुख स्वकीय सचिव मिलन पुडासैनीका अनुसार छलफलमा मुख्यमन्त्री बानियाँले डिउटी समयमा अस्पतालमा उपस्थित नहुने चिकित्सक तथा कर्मचारीलाई तत्काल सचेत गराई सुधार गर्न निर्देशन दिएका छन् । निर्देशन कार्यान्वयन नभए प्रदेश सरकारले गैरजिम्मेवार चिकित्सक, कर्मचारी तथा अस्पताल प्रशासनमाथि आवश्यक कारबाही गर्ने स्पष्ट चेतावनी पनि दिइएको छ ।

मुख्यमन्त्री बानियाँले कर्मचारी तथा चिकित्सकले बिदामा बस्दा कम्तीमा एक दिनअघि जानकारी गराउनु, बिरामीको सेवामा असर नपर्ने गरी डिउटी मिलाउनु तथा डिउटी समयमा अनिवार्य रूपमा पोसाक लगाउनु निर्देशन दिएका छन् । स्वास्थ्य उपकरण चुस्तदुरुस्त अवस्थामा राख्न र अस्पताल परिसरमा सरसफाइमा विशेष ध्यान दिन पनि उनले आग्रह गरेका छन् ।

नागरिकलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु प्रदेश सरकारको प्राथमिकता रहेको उल्लेख गर्दै मुख्यमन्त्री बानियाँले अस्पताल प्रशासनलाई जिम्मेवार र परिणाममुखी ढंगले सेवा प्रवाह गर्न सचेत गराएका छन् ।

पर्यटन प्रवर्द्धन तथा वातावरण सचेतना कार्यक्रम

पर्यटन कार्यालय सौराहाको वार्षिक कार्यक्रम भित्र पर्यटन प्रवर्द्धन तथा वातावरण सचेतना कार्यक्रम पनि रहेको हुदाँ यस कार्यक्रममा विद्यालयका विद्यार्थी भाईबहिनीहरूसँग पर्यटन प्रवर्द्धन तथा वातावरण सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । विद्यार्थी भाईबहिनीहरूलाई वातावरण बारे विभिन्न कक्षा सञ्चालन गरी वातावरण कसरी सफा राख्न सकिन्छ वातावरण फोहोर भएमा के हुन्छ भन्ने जस्ता बारेमा कक्षा सञ्चालन गरिएको र आउने दिनमा आफूले गरेको फोहोरमैलाको व्यवस्थापन आफैले गर्नु पर्ने र साथीभाइ तथा इष्टमित्र सबैलाई वातावरण सफा राख्ने आफू पनि सफा र स्वच्छ हुने भन्ने विषयमा छलफल तथा सरसफाइ गर्ने उक्त कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो ।

पर्यटन सूचना केन्द्र स्थानान्तरणः

बागमती प्रदेश सरकार संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयले आ.व. २०८१/८२ लाई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरेको पर्यटन सूचना केन्द्र नारायणघाट चितवनमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको उल्लेख्य उपस्थित नरहेको हुदाँ उक्त स्थान पर्यटकको रोजाइमा समेत कम महत्वमा रहेको विगत दिनहरूले देखाएका कारण उक्त सूचना केन्द्र नारायणघाटबाट स्थानान्तरण गरी पर्यटन कार्यालय सौराहा चितवनको भवन, र.न.पा- ६ मा राखिएको छ ।

काभ्रेको बनेपामा १२ वर्षे नरदेवी नाच

२० कार्तिक, काभ्रेपलाञ्चोक । काभ्रेको बनेपामा बिहीबार साँझदेखि १२ वर्षे श्री नरदेवी श्वेतकाली नाच सुरु भएको छ । बनेपा नगरको ऐतिहासिक लायकु डबलीमा शुरु भएको नाच तीन दिनसम्म सञ्चालन हुनेछ ।

बिहीबार भक्तपुरबाट विधिवत् रूपमा देवीको प्रतिमा ल्याएर उनीहरूलाई बनेपाको पुलबजारमा स्वागत भएपश्चात नाचको तयारी हुन्छ ।

नरदेवी श्वेतकाली (डतभुलु अजिमा) को १२ वर्षे देवी नाच पहिलो चरणमा बिहीबार साँझ ८ बजेबाट शुरु भएर राती १२-१ बजे सकिन्छ । दोस्रो दिन शुक्रबार सूर्योदय भएसँगै करुणामय (सुथ:माजु)को विधिवत् नाच सुरु भएसँगै दोस्रो चरणको देवीनाच आरम्भ हुनेछ ।

दोस्रो दिनको नाच शुरु हुने बेलामा सुथ:माजुको अनुहारमा घाम आउनुपर्छ । दोश्रो दिन घाम झुल्के सँगै शुरु हुने नाच साँझ ८ बजेसम्म संचालन हुने बनेपा नगरपालिकाका प्रमुख शान्तिरन्त शाक्यले जानकारी दिए ।

प्रमुख शाक्यका अनुसार अन्तिम दिन शनिबार लायकु डबली तथा आखा:मा विधिवत् पूजा सम्पन्न भएपछि देवीलाई काठमाडौं नरदेवीस्थित देवीको छ:छेमा भित्र्याइने कार्यक्रम हुन्छ ।

नरदेवीको स्थापना गुणकादेवको पालामा भएको र देवीनाचको सुरुवात मल्ल राजा अमर मल्लको पालामा सुरु भएको मानिन्छ । नरदेवीबाट सुरु हुने देवी नाच १२

वर्षभित्रमा १२ ठाउँमा आयोजना गरेर सम्पन्न गर्ने प्रचलन रहँदै आएको छ ।

श्वेतकालीको धार्मिक परम्पराअनुसार प्रत्येक वर्ष पिशाच चतुर्दशी, पाहँचहेका दिन नरदेवी डबलीमा श्वेतकाली देवीनाच सञ्चालन हुँदै आएको छ भने प्रत्येक बाह्र-बाह्र वर्षमा १२ वर्षे देवीनाच पर्वअन्तर्गत नरदेवीस्थित देवीको डबलीका साथै हनुमानढोका दरवारस्थित तलेजु भवानी, कुमारी घर, इन्द्रचोक र कालभैरव पछाडिको डबली, थाना अगाडिको डबली, नासल चोक र कीर्तिपुर, त्यस्तै ललितपुर दरवार क्षेत्रको डबली, भक्तपुर दरवार क्षेत्रका प्राचीन डबलीहरूका साथै बनेपाको लायकु डबलीमा १२ वर्षे देवीनाच पर्व सञ्चालन गरिने परम्परा रहेको छ । बनेपामा रहेकी चण्डेश्वरीदेवी पनि उक्त नाचमा सामेल छ ।

देवीनाचको स्थानीय व्यवस्थापनको जिम्मा बनेपा नगरपालिकाले लिएको छ भने नाचको सम्पूर्ण खर्च नरदेवी श्वेतकाली संरक्षण तथा व्यवस्थापन समाजले गर्दै आएको छ ।

परम्परागत नाचगुठीको नेतृत्वमा सम्बन्धित गुठीयार, परम्परागत डत त्वा: समाजका सदस्य तथा स्थानीयको सक्रियतामा नाच सञ्चालन गरिने समितिका संयोजक एवं बनेपा ८ का वडा अध्यक्ष शुभलक्ष्मी मानन्धरले जानकारी दिइन् ।

दुर्गालाल श्रेष्ठ

काँडा के भन्छ

जसले जति थुक्नु के भो र
जति गरुन् बदनाम
छैन कसैप्रति कति गुनासी
काम गरौं निष्काम

नीनीभन्दा नरम कलेजी
थै हो मेरो साख
चुच्चे दुप्पी त फगत् मेरो
हो उर्दीपीशाक

शीर्ष निसान

लाग्छ, बगैँचा पनि त मलाई
राष्ट्र हो सुन्दरतम खास
थरिथरि फूल त्यहाँका जनता
राष्ट्रियता हो मगमग बास

अनि त्यो काँडा पौरख बीकी
भन्छ अटल जो उच्च उडान
के त्यो हैन र फरफर भन्दा
यो देशीको शीर्ष निसान ?

दक्षिण एसियाकै पहिलो र्याप्टीड स्कूल बलेफीमा तयार, सञ्चालनको तयारीमा प्रदेश सरकार

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको बलेफी गाउँपालिका-५ भाँगेचौरमा दक्षिण एसियाकै पहिलो र्याप्टीड स्कूल निर्माण सम्पन्न भएको छ । सिन्धु पर्यटन व्यवसायी संघको पहलमा संघीय सरकारअन्तर्गत संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको पर्यटन विभागको करिब १३ करोड रुपैयाँ बजेटमा स्कूल निर्माण गरिएको हो ।

स्कूल सञ्चालनका विषयमा समन्वय गर्न बलेफी गाउँपालिकाको आयोजनामा बागमती प्रदेश सरकारका संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्री सुपेश श्रेष्ठ, प्रदेश सांसद अमृता नेपाल, मन्त्रालयका सचिव दिपेन्द्र सुवेदी, पर्यटन कार्यालय काठमाडौंका प्रमुख पवन पोखरेल र गाउँपालिकाका अध्यक्ष गंगा तामाङसहितको टोलीले अनुगमन गरेको छ । स्थानीय सरोकारवालासँग छलफलसमेत गरिएको थियो ।

स्थानीय तहको अनुरोधमा प्रदेश सरकारको संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयले स्कूल सञ्चालनको जिम्मा लिने तयारी गरेको छ । सचिव सुवेदीका अनुसार व्यवस्थापन

समिति गठन गरी सञ्चालन प्रक्रिया अघि बढाइएको छ । संघका अध्यक्ष नारायण श्रेष्ठका अनुसार फागुन पहिलो सातादेखि स्कूल सञ्चालन गर्ने तयारी छ । स्कूलमा ११

आवासीय कोठा, चार कक्षा कोठा र एक पटकमा करिब १२० प्रशिक्षार्थीलाई तालिम दिन सक्ने क्षमता रहेको छ ।

बलेफी नजिकैको सुकुटे क्षेत्र र्याप्टीड पर्यटनका लागि सम्भावनायुक्त गन्तव्य हो । भोटेकोशी नदी किनारमा रहेको सुकुटे काठमाडौंबाट करिब ७० किलोमिटर दूरीमा पर्छ । सहज सडक पहुँच, प्राकृतिक सौन्दर्य र तीव्र बहावका कारण यो साहसिक पर्यटनका लागि आकर्षक बनेको छ । होटल, रिसोर्ट र क्याम्पिङ साइट विस्तार हुँदै जाँदा स्थानीय रोजगारीसमेत बढेको छ ।

पूर्वाधार, सुरक्षा मापदण्ड र तालिमप्राप्त जनशक्ति सुदृढ गर्न सके सुकुटे दक्षिण एसियाकै प्रमुख साहसिक गन्तव्य बन्न सक्ने सम्भावना रहेको बताइएको छ । र्याप्टीड स्कूल सञ्चालनमा आएपछि साहसिक पर्यटन प्रवर्द्धनसँगै स्थानीय आर्थिक गतिविधिमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

संस्कृत-भाषा-त्रैमासिक-बुलेटिन तमाड भाषा त्रैमासिक बुलेटिन

दिङ २, क्योडबो ५, पृष्ठ ८, कार्तिक-पुस २०८२, सोकराति-तापाग्रेन २८६९, October 2025 - January 2026

तामाड ग्योइ-ग्योइकाइला धरोहर 'तामाड डाजाड' स्योस्यो

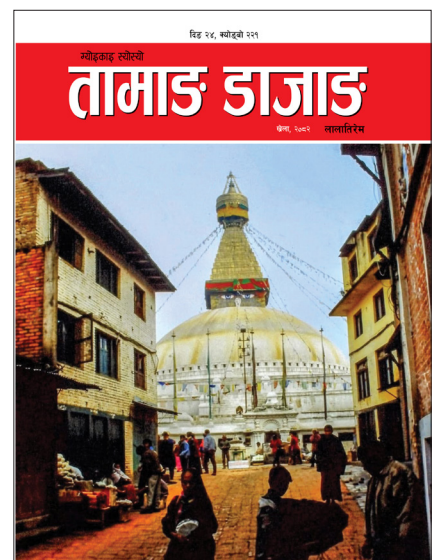
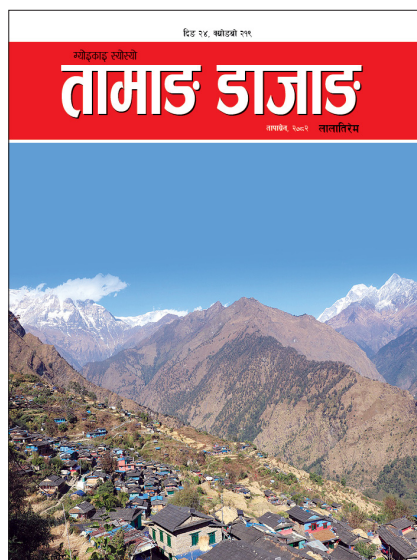
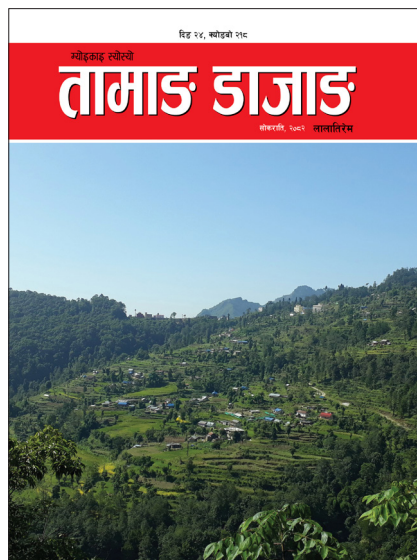
यकिना अगाध

वि.सं. २०५९ दुगु ला हेन्से थेनआताना विशुद्ध तामाड ग्योइरि तेसिकेन खाबा तामाड डाजाड लाला तिरिम स्योस्यो तिनि तामाड ग्योइ पाङ्बा समुदायला गिक्खे सुसंगठित, निरन्तर थेन गेन्दुनकि तेःबा स्हेग्यामला स्हुगरि स्थापित ताबा मुला । ग्योइला विविधता थेन रिमठिमकि बहुलताला सन्दर्भेरि नेपाल हाङ्बा ल्हाना ग्योइ ग्याल्सारि खाजिबाइ नोन आमाग्योइला टुबादुइ दोना ख्युरछया थेन फेल्लेगबाला लागि निरन्तर तेःबा स्हेग्यामला उपस्थिति अनिवार्य ताला । चुनोन सन्दर्भेरि 'तामाड डाजाड'से निर्वाह लाबा भूमिका जेक्खे ग्योइकाइ ग्यारेमरि सीमित ओरे, चुसे ग्योइला अस्तित्व, रिमठिमकि पुनर्स्मरण थेन बौद्धिक उत्पादनला मुतेबा प्रक्रियादा गेन्दुनकि दाःन पिन्बा मुला ।

दोडरापरि च्यामा तामाड ग्योइरि तिगाइ स्योस्योजुगु तेजि तासाइ थेसे टुबा दुइदोना स्थायित्व किन्बार्ि असफल ताजि । चुहाङ्बा नाछालेरि 'तामाड डाजाड'ला निरन्तरता हाङ्गिरन गिक्खे तोसोला ग्योइला प्रतिरोधला ग्यारेम हिन्ना, थेसे ग्योइला उपेक्षा थेन रिमठिमकि सीमान्तीकरणला लिब्रो हाङ्गला अस्तित्व कायम थान्सिकेन खाबा मुला । थेतासि चुदा जेक्खे याखारगि स्योस्यो आताना तामाड समुदायला ग्योइ-रिमठिमकि चेतनाला अभिलेखीय दस्तावेजला स्हुगरि विश्लेषण लातोबा ताला ।

चु स्योस्योसे तामाड ग्योइला मानकीकरण, छिगसम्पदाला संरचनात्मक फेल्लेगबा, व्याकरणिक अनुशासनला हेवाकि प्रयोग ओसेम देवनागरी हिंगिरि ब्रिबा परम्पराला गेन्दुनकि ग्यारेमदा सुदृढ स्होबान खाबा मुला । ग्योइखेन्यो अमृत योन्जनग्याम प्रतिपादित ग्योइला ढाँचादा हेवाकि तहरी पोयुर्बा लाबा गेरि 'तामाड डाजाड' ला योगदान आउदिन महत्वपूर्ण मुला । चुसे ग्योइदा जेक्खे मौखिक सम्प्रेषणला स्हेग्याम ग्याम फिरि रेन्बान ब्रिबा परम्परारि स्थापित लाबारि हो लाबा मुला, खात्दामान ग्योइला टुबा दुइदोना अस्तित्वला लागि अनिवार्य सर्त हिन्ना ।

चुला छयाम 'तामाड डाजाड'से ग्योइकाइ ब्रिबारि प्रोत्साहन लाबान व्हाइखाहेन्से राप, चोमताम, समालोचना थेन अनुसन्धान दोनाला विधाजुगुरि तामाड ग्योइला प्रयोगदा फेल्लेग लाबा मुला । चुसे ग्योइला अभिव्यक्तिदा बहुआयामिक स्होबान छार पुस्ताला

स्रष्टाजुगुदा सिर्जनात्मक ग्यारेम व्हना आकर्षित लाबा मुला । ज्ञान महत्वपूर्ण ताम, चु स्योस्योसे ग्योइला विमर्शदा जेक्खे ग्योइकाइ थुमरि सीमित आथान्ना तामाड डोसेबा, दोडराप, रिमठिमकि डान्बा थेन सामाजिक यथार्थदा सुताइ गम्भीरतापूर्वक रेन्सिकेन खाबा मुला । चुसे तामाड समुदायला ऐतिहासिक उपस्थिति थेन रिमठिमकि योगदानदा पुनःस्थापित लाबा बौद्धिक प्रयत्नदा निरन्तरता पिन्बा मुला ।

समकालीन जाम्बुलिङ डिछयारि आप्रवासन, शहरीकरण थेन जाम्बुलिङ व्यापीकरणला इयान्दि जाजा ग्योइजुगु म्हासि निबा जोखिमरि मुला । तामाड ग्योइ नोन चु ग्याम अछुतो ओरे । विशेष लासि छारिब्योन पुस्ता रोजगार, ग्युइसेर थेन दुइसाइला इयान्दि ह्युल-फिह्युलरि फेल्लेसिकेन निमा आमाग्योइतेनला ब्रेल्बा कमजोर तासेला सम्भावना ल्हेसिकेन निबा मुला ।

लेड्बा वो पृष्ठ १०

गिकछारेम माउन्टेन बाइक गाइडदा आधिकारिक लाइसेन्स बोठाजि

याम्बु । नेपाली साहसिक पर्यटनला थुमरि ऐतिहासिक गोङ्गा ल्हेबान बागमती प्रदेश सरकारसे ह्युलरिन गिकछारेम माउन्टेन बाइक गाइडदा आधिकारिक लाइसेन्स बोठाबा मुला ।

बागमती प्रदेशला रिमठिम पर्यटन ब्लोन सुरेश श्रेष्ठसे गिकखे गेताङ्ला गुडरि माउन्टेन बाइक गाइडदा लाइसेन्स बोठालास्हुबा हिन्ना । पर्यटन गेदिम याम्बुसे जारी लाबा थे लाइसेन्स नेपालरिन गिकछारेम २४ म्हे माउन्टेन बाइकरजुगुदा पिन्बा हिन्ना । माउन्टेन बाइकिडदा हावाड, डिछयाना थेन स्यानह्युल मापदण्ड आन्सार सञ्चालन लाबा दोन्तासे प्रदेश सरकारसे गाइडका लागि इजाजत स्यो डिछया कार्यान्वयनरि बाबा बागमती प्रदेशका रिमठिम पर्यटन ब्लोन सुरेश श्रेष्ठसे पाइजि । थेसे साहसिक पर्यटन ल्हेछया ब्लोनखाड सातान छायाम मुबा नोन पाइजि ।

गेताङरि ब्लोनखाडला गाउराइ दीपेन्द्र सुवेदीसे माउन्टेन बाइकला लाइसेन्सला छायाम स्यान्दो साहसिक पर्यटनदा नोन कुबाला डिछया लाबान ताङ्खिबा स्हुगरि लाइसेन्स बोठाबारि हाङ्जुगु ल्हागतिचिबा पाइजि ।

गेताङरि नेपाल पर्वतीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानला गेकाठाकपा अनिल किराँतीसे हाङ्गला प्रतिष्ठानसे छार छार सिलेबसरि खेडोबा लापुङ्गुबाला छायाम नेपालला पर्यटनदा खाराड लासि डिछयाना थेन मर्यादित स्होबारि खाम्ला बिबा बिबा सवालरि नोन गे लासिकेन खाबा पाइजि ।

गेताङला आयोजक पर्यटन गेदिम याम्बुला गेदिम ग्रेन्यो पवन पोखरेलसे नेपालरिन गिकछारेम माउन्टेन बाइक लाइसेन्स जारी हाङ्गला गेदिमग्याम लाबारि याङ्ग

आउदिन ताङ्बा छोर्बा बिसि पाइजि । होसे साहसिक पर्यटनला छायाम ल्होलो पर्यटनतेन ब्रेल्लिचबा लाइसेन्सजुगु हाङ्गला गेदिमग्याम जारी थेन नवीकरण सुताइ लासिकेन खाबा ग्रादाड पिन्जि ।

कुबा डुप्बा, दक्ष थेन योग्य व्यक्तिजुगुदा जेक्खे मात्र माउन्टेन बाइक गाइडला स्हुगरि गेलाबारि अनुमति पिन्बाला लागि हाङ्गला गेदिम ग्याम्से थे लाइसेन्स बोठाबारि इहाच्छा बोर्बा थेसे पाइजि ।

लाइसेन्स प्रणालीसे पर्यटकजुगुला काडहावा सुनिश्चित लाबाला छायाम सासोला गुणस्तर ल्हेना लाबा, नामकि डेन स्हेङ्बा थेन साहसिक पर्यटनरि नेपालफिला विश्वास काप्सि कोङ्गना स्होबा अपेक्षा लाबा सरोकारवालाजुगुसे पाइजि ।

बागमती प्रदेश पर्यटन थुमला टुबा फेल्लेगोबा, रोजगारी

स्हेङ्बा थेन स्थानीय न्होरतन्त्र सुदृढीकरण व्हना केन्द्रित तासिकेन खाबा मुला । माउन्टेन बाइक गाइड लाइसेन्स बोठाला चुबा ताङरिन साहसिक पर्यटनदा गेन्दुनकि, जिम्मेवार थेन प्रतिस्पर्धी स्होबा छयोरि प्रदेश सरकारसे महत्त्वपूर्ण पहल लाबा सरोकारवालाजुगुला पाइबा मुला ।

गेताङरि लाइसेन्स याङ्गबाजुगुरि रन्जनराज भण्डारी, लक्ष्मण सुनार, जगन विश्वकर्मा, सलोमान श्रेष्ठ, राजेन्द्रकुमार भासिन्क, मंगलकृष्ण लामा, आकाश श्रेष्ठ, क्रिष्टोफर अशोक किलिड, मन्दिल प्रधान, रविन गुरुङ, मनोज श्रेष्ठ, तानिया श्रेष्ठ, हर्कबहादुर लामा, उषा खनाल, धनजीत राई, राजेश मगर, श्यामज्जन लिम्बु, होमनाथ अधिकारी, अजय नरसिंह राणा, अनिल बि.क., अजय पण्डित क्षेत्री, जगन्नाथ तिमल्सिना, विकेश तामाङ, सुशान्त चक्रधर मुला ।

तामाङ ग्योइ...

चुहाङ्गला परिस्थिति 'तामाङ डाजाड' से ग्योइला एकताला स्हेग्यामला स्हुगरि गे लासिकेन जाम्बुलिङ नाड मुबा तामाङ ग्योइ पाङ्गुजुगु गडरि गिकखे तोसोला बौद्धिक थेन रिमठिमकि सेतु स्हेङ्गला मुला ।

डिजिटल युगला फेल्लेगोबा 'तामाङ डाजाड' ला अनलाइन संस्करणसे ग्योइला पहुँचदा छार आयाम पिन्बा मुला । भौगोलिक दूरीदा अप्रासंगिक स्होबान चुसे जाम्बुलिङला ल्होलो ग्लारि मुबा तामाङ छारिब्योनजुगु, त्रिखेनजुगु थेन डोखेनजुगुदा याखारगिन प्लेटफर्मरि थुङ्गला गे लाचिबा मुला । डिजिटल स्हेग्याम याङ्गला ब्रिताम-रचनाजुगुसे तामाङ ग्योइला समकालीन लिस्हुगुदा ज्ञान जीवन्त थेन गतिशील स्होबा मुला । चुसे ग्योइला वाङ्मयदा जेक्खे फेल्लेना लाबा आरे, छार पुस्तारि ग्योइफिला आकर्षण थेन जिम्मेवारीबोध नोन फेल्लेगोबा लाचिबा मुला ।

गेन्दुनकि पृष्ठभूमिला ताम लासेला हिन्सा 'तामाङ डाजाड' स्योस्योला फेबा तामाङ डाजाड गेन्दुनला स्हेङ्गला थेन सक्रियतातेन थुङ्गला मुला । तामाङ डाजाड गेन्दुनला स्हेङ्गला लिच्छा मुतेबा लाला लिच्छाला कामरे 'ग्योइकाइ गेताङ' थेन चु स्योस्यो तेसि नियमित ग्योइकाइ गेताङ ग्याम्से ग्योइला ग्यारेमदा निरन्तरता पिन्बा मुला । चु प्रक्रियारि स्हेङ्गेन यकिना अगाध, तेःबा अर्जुनबहादुर तामाङ, डिक्खेन ईन्द्रकुमार तामाङ ओसेम गेडिक्खेन

बुद्ध योन्जन हाङ्गला व्यक्तित्वजुगुला योगदान उल्लेखनीय मुला । चुहाङ्गला व्यक्तित्वजुगुला समर्पणसे नोन गेन्दुनकि संरचनादा जीवन्त थान्बारि सम्भव ताबा हिन्ना । तामाङ डाजाड गेन्दुनला इहाच्छाला चोहो सन्नु ब्लोन तामाङ थेन दातेला चोहो फूलकुमार बम्जनला भूमिका नोन ल्हानान सहानिय मुला ।

ग्योइदा फेल्लेगोबा लाबारि तामाङ डाजाडसे स्यान्दो छार परियोजनादा इहाच्छा बाबा मुला । दाते राष्ट्रिय तामाङ पुस्तकालयला पहलरि 'तामाङ डाजाड' ला नेतृत्वरि काठमाडौं विश्वविद्यालयला प्राविधिक होरि गुगलरि तामाङ-नेपाली-अंग्रेजी ग्योइ दोःबा प्रणाली स्हेङ्गला गे लिच्छाला रेमरि दोबा मुला । चु परियोजनासे तामाङ ग्योइदा डिजिटल प्रविधितेन थुङ्गान स्यानह्युल स्तररि पहुँच फेल्लेना लाबा सम्भावना थोबा मुला । चुसे ग्योइदा आधुनिक ग्युइ-प्रविधिला संरचनारि समावेश लाबा छयोरि महत्त्वपूर्ण डुप्बा याङ्गसेला अपेक्षा लाबा मुला ।

चोदे व्यापक थेन टुबा दुइ दोनाला योगदान ताना तानान 'तामाङ डाजाड' से ग्याल्सा, नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानला छायाम प्राज्ञिक निकाय ओसेम तामाङ गेदुङ-गेन्दुनजुगुग्याम अपेक्षित स्तरला गेन्दुनकि हो याङ्गबारि खाम्बा आरे । चु नाछालसे ग्योइला ख्युरछयाफिरि ह्याङ्गला नीतिगत प्रतिबद्धता थेन हेवाकि कार्यान्वयन गुङ्गला गम्भीर फेबादा उजागर लामुला । चुला निरन्तरता

संकटरि परतिबा बिबा स्वाभाविक ग्राङ्गला ।

ग्योइला ख्युरछयादा जेक्खे रिमठिमकि नारारि सीमित आथान्ना गेन्दुनकि, न्होरकि थेन बौद्धिक स्तररि सुदृढ स्होबा गेरि मोक्कोनग्याम पहल तातोला । तामाङ गेदुङ-गेन्दुनजुगुसे हाङ्गला प्राथमिकतारि ग्योइला परियोजनाजुगुदा समावेश लातोला, ग्याल्सासे आमाग्योइ ख्युरछयाला लागि विनियोजित स्रोतदा प्रभावकारी स्हुगरि परिचालन लातोला ओम समुदायसे सक्रिय बोकिन्बा, होमिकि थेन सिर्जनात्मक योगदानग्याम चुला दिगोपन सुनिश्चित लातोला ।

'तामाङ डाजाड'ला ख्युरछया थेन ल्हेछया लाबा बिबा बहुआयामिक उत्तरदायित्वला नुर हिन्ना । चु जेक्खे याखारगि तेःबा सोना लाबा इयोइबा आहिन, चु तामाङ ग्योइला अस्तित्व, रिमठिमकि थेन बौद्धिक लिउला हावा लाबा इयोइबा हिन्ना । ग्योइ सोबा बिबा दोडराप सोबा हिन्ना ओम दोडराप सोबा बिबा लिउ हावाड ताबा हिन्ना ।

थेतासि, चोदे दातेला पुस्तासे 'तामाङ डाजाड' हाङ्गला गेन्दुनकि धरोहरदा सोना लाबारि असफल ताजि बिसाम चु जेक्खे याखारगि स्योस्यो पुटि नुप्बा जेक्खे तासेला आरे, चु तामाङ ग्योइला ब्रिबा परम्परा थेन बौद्धिक उत्पादनदा दाःन कमजोर तासि ऐतिहासिक क्षति तासेला मुला । दुइरिन सचेत तासि चुला ख्युरछयारि सामूहिक प्रतिबद्धता लातोबा तिनिना आलाना आताबा गे हिन्ना ।

बागमती प्रदेशरि पर्यटन इन्हाउदान थेन साप्तो पिन्बारि प्रभावकारी स्होसेला

हेटौडा । बागमती प्रदेश सरकार न्हाङ्ला रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोन सुरेश श्रेष्ठसे खाबा रेरि पर्यटन इन्हाउदान दोखाड ल्हेछ्या थेन साप्तो पिन्बारि ज्ञान प्रभावकारी स्होसेला स्पष्ट लाबा मुला । निबा तापा ९ गते हेटौडारि स्योल्बा बागमती प्रदेश सरकार न्हाङ्ला रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोनखाङग्याम आयोजित ब्लोनखाड स्तरीय फेल्येबा काक्ता छिम्बा दाछोक चिसाड ओसेम प्रगति क्योङ्का गेताडरि पाङ्बान ब्लोन श्रेष्ठसे थे ताम पाङ्बा हिन्ना ।

ब्लोन श्रेष्ठसे पर्यटन थुमदा प्रदेशला न्होरकि मेरुदण्डला स्हुगरि फेल्येबा लाबारि मोक्कोन निकाय गुडरि समन्वय लातोबा नोन पाङ्जि । ब्लोन सुरेश श्रेष्ठला चोहोदानरि स्योल्बा गेताडरि ब्लोनखाङला गाउराइ दिपेन्द्र सुवेदी विशेष डोन्बो मुबा । गेताडरि गाउराइ सुवेदीसे बागमती प्रदेशला पर्यटन थुमला फेल्येबाला लागि कार्यान्वयन मुखी नीति किन्तोबारि बाड पिन्बा मुबा । गेताडरि मुख्यब्लोन ओसेम ब्लोनखाड सेमजाड गेदिम न्होरकि मामिला ओसेम योजना ब्लोनखाड प्रदेश नीति थेन योजना आयोगला गोछापाजुगुसे हाङ्हाङ्ला सुझाव ओसेम धारणा थान्बा मुबा । औपचारिक स्हुगरि ट्वाङ्सेन लाबा गेताडरि महाशाखा ग्रेन्पो होमनाथ रिजालसे डेन सेमताम थान्बा मुबा । गेताडरि पर्यटन गेदिम याम्बु पर्यटन गेदिम सौराहा चितवन पर्यटन फेल्येबा आयोजना हेटौडा

ओसेम पर्यटन फेल्येबा आयोजना इकाई गेदिम याम्बुसे हाङ्हा ग्यात प्रगति प्रस्तुत लाबा मुबा ।

चु दुइसाडरि ब्लोनखाङला महाशाखा ग्रेन्पो प्रकाश अधिकारीसे ब्लोनखाङला मुतेबा प्रगति विवरण प्रस्तुत लाबा मुबा । काठुइ सत्ररि न्होरकि मामिला ओसेम योजना ब्लोनखाङ मुख्यब्लोन ओसेम ब्लोनसेमजाड गेदिम प्रदेश नीति थेन योजना आयोगला गोछापाजुगुसे हाङ्हाङ्ला सुझाव थेन धारणा थान्बा मुबा ।

जाजा थेन गुङ्ला उद्योगजुगुदा ल्हेछ्या लाबारि प्रतिबद्ध मुला : ब्लोन बिन्दु श्रेष्ठ

याम्बु । बागमती प्रदेशला उद्योग, वाणिज्य, सा ओसेम प्रशासनब्लोन बिन्दु श्रेष्ठसे जाजा थेन गुङ्ला उद्योगजुगुदा ल्हेछ्या लाबारि प्रदेश सरकार प्रतिबद्ध मुबा पाङ्बा मुला ।

जाजा थेन गुङ्ला छोङ्पा गेन्दुनछेन नेपालला २२ छा दिङ्कि साधारण जोम्बादा दिनरि सम्बोधन लाबान श्रेष्ठसे थेहाङ्बा उद्योगदा ल्हेछ्या लाबा जिम्मेवारी बागमती सरकारला सुताइ ताबासे थेला लागि हाङ्गि ल्हागतिचिबा पाङ्जि ।

श्रेष्ठला आन्सार उद्योगी छोङ्नापाजुगुला छोडदा

ल्हेछ्या लाबाला लागि बागमती सरकार न्हाङ्ला १३ गोरनोन जोङ्ग्याम उत्कृष्ट उद्यमीजुगु दाम्मि डेन लाबा लामुला ।

छोङ्नापाजुगुला काक्ता छिम्बा लासि इहाच्छा वाङ्बारि बागमती सरकार तयार मुबा सुताइ थेसे पाङ्जि ।

ब्लोन श्रेष्ठसे बागमती सरकारसे हस्तकलादा ल्हेछ्या लाबारि मुतेबा दिङ तापाग्रेन २८ गते छयाज्योस्तिङ दिवस दाङ्बा लासि आसा लाइ लाबा ग्रादाड सुताइ पिन्जि ।

बागमती सरकारसे पिन्जि जेनजी प्रदर्शनला पीडितदा सवारी साधनरि कर छुट

याम्बु । बागमती प्रदेश सरकारसे चालु न्होरकि दिङ २०८२/८३ ला लागि निबा दिङ यान्दे २३ थेन २४ गते ताबा जेनजी प्रदर्शनला ड्यान्दि क्योङ्स्हुगरि क्षतिग्रस्त ताबा सवारी साधनला लागि सवारी साधन कर, नवीकरण दस्तुर थेन जरिवाना छुट पिन्बा आसा ताबा मुला । प्रदेश सरकारला चु आसा ग्यालस्योरि छिपा मुला ।

प्रदेश गाउराइ झलकराम अधिकारीला आन्सार प्रदर्शनला ताडरि क्योङ्स्हुगरि क्षतिग्रस्त ताबा सरकारी, सार्वजनिक, बोर्ड ओसेम निजी सवारी साधनरि चालु न्होरकि दिङ्ला जेक्खे सवारी साधन कर थेन नवीकरण दस्तुर छुट पिन्सेला पाङ्बा मुला । छ्यामरि, भाडाला सार्वजनिक सवारी साधनला लागि जाँचपास थेन ग्यालाम इजाजतस्यो नवीकरण दस्तुररि नोन छुट पिन्सेला पाङ्बा मुला ।

नेपाल ट्रक छोङ्नापा गेन्दुनछेनसे चु आसाला डेन लाबा मुला । गेदुडसे बागमती प्रदेशला श्रम, रोजगार ओसेम यातायात ब्लोन जयराम थापातेन हुप तासि सवारी साधन कर थेन दस्तुर छुट सम्बन्धी सुझाव पिन्बा पाङ्बा मुला । सुझाव आन्सार बागमती प्रदेश सरकारसे ब्लोनसेमजाङला निबा तापा १६ गतेला चिसाडरि चालु न्होरकि दिङ्ला सवारी साधन कर, तिलाइ दस्तुर थेन जरिवाना छुट पिन्बा आसा लाबा मुबा । नेपाल ट्रक छोङ्नापा गेन्दुनछेनला ग्रेनगाउराइ राजेन्द्र विक्रम बानियाँसे गेन्दुनछेनला व्हान्याम थुजेछे फुल्बान प्रदेश सरकारला चु आसासे छोङ्नापाजुगुदा ग्रेन राहत ताबा पाङ्जि ।

सौराहारि स्योल्बा १९ छा लाङ्बो ओसेम पर्यटन काप्तोन

चितवनला ग्रैन्यो पर्यटकीय दोखाड सौराहारि आयोजित १९ छा संस्करणला लाङ्बो ओसेम पर्यटन काप्तोन स्योल्बा मुला । तापा ११ गतेहेन्से तिबा काप्तोन तापा १३ गते ल्होलो गेताडला छयाम स्योल्बा हिन्ना ।

सौराहला बाधमारा मध्यवर्ती सामुदायिक हिला पाङ्ग्यालारि सन्चालन लाबा काप्तोनला ठ्वाङ्सेन बागमती प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बनिर्थाँसे लाबा मुबा ।

काप्तोनला मुख्य दोन्ता सौराहारि न्हाङ्गला ओसेम माङ्ग्यारला पर्यटक खाना लाबारि, ल्हेना लाबारि पर्यटन थुमदा चलायमान स्होबारि हिन्ना बिर्सि आयोजकसे उन्पाङ्गला मुला ।

काप्तोन दइरि सौराहाला होटलजुगुला अकुपेन्सी दर छयोआछयो ४० कारग्याम २०-२५ कारग्यादोना ल्हेसेला अपेक्षा लाबा मुबा । पर्यटकदा आकर्षित लाबारि होटल ओसेम रेष्टुरेन्टजुगुसे चाबा ओसेम चिबा साप्तोरि ल्होलो छुटला डिछया लाबा मुबा ।

गेताडरि नेपाल पर्यटन बोर्डला ग्रन्थो ग्यात अधिकृत दीपकराज जोशीसे नेपालदा जेक्खे प्रकृतिमय ह्युलला स्हुगरि गोबा धारणा अपूर्ण मुबा उल्लेख लाजि । थेसे लाङ्बो नेपालला रिमठिम, दोडराप थेन डोसेबातेन नुप्बा स्हुगरि थुङ्बा नुर मुबा पाङ्बान लाङ्बोन काप्तोन पर्यटन थेन ख्युरछया गुडला महत्वपूर्ण सेतु ताबा धारणा थान्जि । छयामरि, लाङ्बो ख्युरछया थेन संख्या ल्हेना लाबारि टुबादुङ्गला योजनाला छयाम गे लासेला ग्रादाड पिन्जि ।

काप्तोन नाङ लाङ्बो शोभाल्हाम, लाङ्बोला पेनाल्टी

सुटआउट, लाङ्बो जेबा प्रतियोगिता, लाङ्बो ल्हुङ्थाड शिविर, दोडा स्याङ्बा, अन्तरक्रिया गेताड ओसेम लोकदोहोरीला छयाम रिमठिमकि गेताड आयोजना लाबा मुबा । छयोआछयो ८० गोर लाङ्बो ल्होलो गतिविधिरि बोकिन्बा मुबा ।

काप्तोनला लिच्छाला रे लाङ्बो छयोकु ओसेम लाङ्बो हिभोज गेताड आयोजना लाबा मुबा । ल्होलो प्रतियोगिताला डाबादा पुरस्कार ओसेम प्रशंसास्यो बोठाबान गेताड औपचारिक स्हुगरि थुम्ना लाबा आयोजकसे उन्पाङ्गला मुला ।

आयोजकला आन्सार चु काप्तोनसे सौराहाला पर्यटन ल्हेछयाला छयाम स्थानीय रिमठिम, जैविक विविधता ओसेम लाङ्बो ख्युरछया ब्रेल्लिचबा सन्देश ग्याल्साड ओसेम स्यानह्युल स्तररि प्रवाह लाबारि महत्वपूर्ण भूमिका क्लाङ्गला मुला ।

सन् १९९७ हेन्से निरन्तर आयोजना लासिकेन खाबा काप्तोनसे चितवनदा ग्याल्साड ओसेम स्यानह्युल पर्यटन दोखाडला स्हुगरि स्थापित लाबारि महत्वपूर्ण योगदान पिन्सिकेन खाबा मुला । चु लाङ्बो काप्तोनरि लाङ्बोला ल्होला क्लाङ्ग, लाङ्बोजुगुला शिविर ओसेम लाङ्बो हिभोज ओसेम लाङ्बो ज्योबा प्रतियोगिता ह्याङ्गला गेताडजुगुसे नेपाली ओसेम फिह्युल्पा पर्यटकजुगुदा आकर्षण लासिकेन खाबा याङ्गुला । थेसेलामा नेपालरि पर्यटकला संख्यारि ल्हेबाला छयाम चु सौराहारि नोन पर्यटकला मात्रा ल्हेबा याङ्गुला मुला । चुर्ला लाङ्बो ओसेम हिला सेम्चेनला इयान्दिसे लामा नोन सौराहारि पर्यटक खाबारि ल्हेबा चुबा मुला ।

बागमती प्रदेश सरकारग्याम ला इन्हारि १६ अर्ब ११ करोड राजस्व हुप्जि

हेटौंडा । चालु न्होरकि ला इन्हारि बागमती प्रदेश सरकारसे दिङ्कि दोन्डुपला २३ दशमलव ८८ कारग्या बिले १६ अर्ब ११ करोड ७ बुम ८२ तोङ्जा राजस्व हुप्बा मुला ।

दिमसा रजिष्ट्रेशन (मालपोत) थेन सवारीसाधन कर प्रदेश सरकारला राजस्व हुप्बाला मुख्य आयस्रोत तेन्मुला ।

इही नोन क्राछिगला छयाम बोलाबा जुबा चालु न्होरकि दिङ्कि ३० अर्ब ८९ करोड ११ बुम ८९ तोङ्जा राजस्व हुप्सेला अनुमान लाबारि गोनेहेन्से तापाग्रनदोनारि दोन्डुपला २८ दशमलव ६३ कारग्या बिले रु ८ अर्ब ८४ करोड ४७ बुम ७७ तोङ्जा राजस्व हुप्बा बागमती प्रदेश सरकारला आन्तरिक मामिला ओसेम योजना फेल्योबा ब्लोनखाडला अधिकृत इन्द्रराज सन्यालसे ग्रादाड पिन्जि ।

थेला आन्सार दिमसा रजिष्ट्रेशन क्राछिग्याम ७ अर्ब ७० करोड राजस्व हुप्बा दोन्डुप मुबारि ला इन्हारि १ अर्ब ६६ करोड ८५ बुम ५९ तोङ्जा राजस्व हुप्बा हिन्ना ।

सवारीसाधन जाँचपास, रुट अनुमति, सवारीचालक अनुमतिस्यो बोठाबा ओसेम नवीकरण न्हाङ्गला सवारी कर क्राछिग्याम ८ अर्ब २५ करोड हुप्सेला अनुमान लाबारि दातेदोना २ अर्ब ९५ करोड ८६ बुम २३ तोङ्जा राजस्व हुप्बा मुला ।

चुहाङ्गनोन लासि प्रदेश सरकारसे बोलाबा जुबाग्याम याङ्सेला साइ अभिवृद्धि करग्याम रु ८ अर्ब ७९ करोड ८६ बुम ६७ तोङ्जा याङ्सेला अनुमान लाबारि रु ३ अर्ब छ करोड ८६ बुम ७९ तोङ्जा हुप्बा मुला । अन्तःशुल्क करग्याम ४ अर्ब ३ करोड ७९ बुम ९ तोङ्जा याङ्सेला अनुमान लाबारि

१ अर्ब सात करोड २३ बुम ५९ तोङ्जा याङ्गुला ब्लोनखाडसे उन्पाङ्गला मुला ।

संघीय सरकारग्याम याङ्गुला समानीकरण अनुदान न्हाङ्गला १४ अर्ब ८९ करोड ९३ बुम याङ्सेला अनुमान लाबारि ला इन्हारि ३८ दशमलव ३८ कारग्या बिले ५ अर्ब ६८ करोड ७५ बुम ३० तोङ्जा याङ्गुला अधिकृत सन्यालसे पाङ्जि ।

चालु न्हो.दि.रि प्रदेश सरकारला आन्तरिक स्रोतग्याम हुप्बा राजस्वग्याम रु ४ अर्ब ७७ करोड ७४ बुम २५ तोङ्जा याङ्सेला अनुमान लाबारि दोन्डुपला ३१ दशमलव ४४ कारग्या बिले १ अर्ब ५० करोड २१ बुम ९७ तोङ्जा याङ्गुला ब्लोनखाडसे उन्पाङ्गला मुला ।

न्होरकि तरलताला इयान्दि दिमसा ओसेम छार सवारीसाधन ग्लुबा चुङ्गला कारोबाररि खाबा च्याङ्गुला, निबा यान्दे २३ थेन २४ गते ताबा जेननी प्रदर्शनला ताडरि प्रदेश सरकारला राजस्व हुप्बा ल्होलो निकायरि ताबा क्षतिलला इयान्दिसे म्हान्तेबा राजस्व हुप्बारि आखाम्बा उन्पाङ्गला मुला ।

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयग्याम गोरङ्हा सामुदायिक क्याम्पसतेन छ्योल्बा थुन्च्या

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयसे हाङ्ला ग्युइसेरकि संरचना कोङ्ना लाबान प्रदेश न्हाङ्ला गोरङ्हा सामुदायिक क्याम्पसतेन छ्योल्बा थुन्च्या लाबा मुला । प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बानियाँला ग्रेन्पो डोन्बोरि आयोजित कासोनरि विश्वविद्यालय थेन ब्रेल्चिबा क्याम्पसला ग्रेन्पो गुडरि तिलो इही थुन्च्यास्योरि हस्ताक्षर लाबा हिन्ना ।

प्रदेशला तोच्चा ग्युइसेरदा गुणस्तरीय, डिछयाना थेन मोककोनला लागि पहुँचयोग्य स्होबारि विश्वविद्यालयसे ल्होलो जोडरि मुबा प्रतिष्ठित क्याम्पसदा आंगिक कलेजला स्हुगरि इहाच्छा बोर्बा आसा आन्सार थुन्च्या ताबा प्रदेश विश्वविद्यालयसे उन्पाङ्बा मुला ।

विश्वविद्यालयसे भुवानीशंकर बहुमुखी कलेज, जनमैत्री बहुमुखी कलेज, कपन बहुमुखी क्याम्पस, चैतन्य बहुमुखी क्याम्पस थेन माडी क्याम्पसतेन छ्योल्बा थुन्च्या लाबा हिन्ना ।

थुन्च्यातेन छयाम थे क्याम्पसजुगुरि बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयला नीति, नियम थेन पाठ्यक्रम आन्सार ग्युइसेरकि गेताङ सञ्चालनरि खासेला मुला । गेताङदा सम्बोधन लाबान मुख्यब्लोन बानियाँसे परम्परागत ग्युइसेर प्रणालीसे बेरोजगार जेक्खे टुङ्ना लासिकेन खाबा पाङ्बान दारेला ग्युइसेरदा प्रविधि, सिप थेन कुबातेन थुइतोबा पाङ्जि ।

थेसे 'लासि चाबा' ग्युइसेर नीति लागू लाबा प्रदेश

सरकारला तयारी ग्रादाङ पिन्बान अभिभावक आरेबा हाङ्ग ब्राङ्बा ग्युइसेरकि गेन्दुनदा दारे प्रदेश सरकारसे अभिभावकत्व पिन्सेला प्रतिबद्धता व्यक्त लाजि ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय न्हाडरि मुबा क्याम्पसजुगुरि बागमती विश्वविद्यालयरि छ्योल्बा ताडरि ब्राङ्बा संशय ब्याङ्बारि थेसे आत्मीयता थेन छयागेला लागि आग्रह लाजि । प्रदेश सरकार ल्हुइथाङ, ग्युइसेर थेन सानामदा प्रविधितेन थुइसि मुतेबा फेल्लेबारि इहाच्छा वाङ्सेला थेला पाङ्बा मुबा ।

मुख्यब्लोन बानियाँसे लोप्खेनजुगुसे डोबा, लोप्बा थेन छाबाकेन वातावरण स्हेङ्बारि पाठ्यक्रमरि

ग्युरपोतोबा पाङ्जि । बागमती प्रदेशसे ग्युइसेर नीतिरि रोजगार स्हेङ्बा थेन डिजिटलाइज्ड प्रणालीदा प्राथमिकता पिन्सेला थेला पाङ्बा मुबा । संघीय सरकारसे नीति, प्रदेशसे फेल्लेबा थेन स्थानीय तहसे सासो प्रवाहरि केन्द्रित तातोबारि थेसे बाङ पिन्जि ।

बागमती विश्वविद्यालयसे दाते गोरङ्हा कलेजदा आंगिक कलेजला स्हुगरि इहाच्छा बोर्बा थेन हेटीङ्गाला हकरि प्रक्रिया चलतिचिबा मुख्यब्लोन बानियाँसे ग्रादाङ पिन्जि । थेसे विश्वविद्यालय नेतृत्वदा अनुभवी थेन प्राविधिक तिलोदा हुप्सि इहाच्छा वाङ्बारि काठाक्बा पिन्जि ।

पनौतीरि भृकुटीला केबादिम थेन डिहि स्हेङ्बा तयारी

काभ्रेपलाञ्चोक । निबा तापा ६ गते काभ्रेपलाञ्चोकला पनौती नगरपालिका खोपासी थुमरि ऐतिहासिक व्यक्तित्व भृकुटीला डान्बारि केबादिम ओसेम डिहि स्हेङ्सेला तयारी चुबा ग्रादाङ सार्वजनिक लाबा मुला । पनौती नगरपालिकाला पहलरि ब्रेल्चिबा निकाय गुडरि काठुइ ओसेम अन्तक्रिया गेताङग्याम परियोजनाला चुतिबा प्रक्रिया इहाच्छा बोर्बा हिन्ना ।

भृकुटी डान्बा प्रतिष्ठानला आन्सार खोपासी थुमरि डिहिला छयाम भृकुटीला केबादिम स्हेङ्सेला योजना मुला । चुला लागि जोङ्ला सहरी फेल्लेबा ओसेम भवन गेदिम, पनौती नगरपालिका, भृकुटी डान्बा प्रतिष्ठान ओसेम कृष्ण इन्जिनियरिङ एन्ड डिजाइन कन्सल्टेन्सी गुडरि संयुक्त स्हुगरि योजना ओसेम डिजाइनफिरि काठुइ तिबा उन्पाङ्बा मुला ।

प्रतिष्ठानला चोहो विश्व उलकला आन्सार मल्लकालीन स्हेज्योस्हेङ्गदा दाःन तेन्सि भृकुटीला केबादिम स्हेङ्सेला योजना स्होबा मुला । चालु न्होरकि दिङ न्हाडरि डिहिला छयाम केबादिम स्हेङ्बा गे चुबा दोन्डुप थान्बा मुला ।

प्रस्तावित योजना आन्सार भृकुटीला केबादिम स्हेङ्बाला लागि छयोआछ्यो १३ करोड ३९ बुम रुपैयाँ थेन भृकुटी पार्क स्हेङ्बाला लागि ५ करोड २ बुम ४३ तोङ्गा रुपैयाँ ल्हगतिसेला अनुमान लाबा मुला । इही नोन आयोजना स्योन्ला लाबारि छयोआछ्यो १८ करोड बिमा

ल्हाना लागत ल्हगतिसेला तिचुबा अनुमान लाबा मुला ।

परियोजनाला लागि बागमती प्रदेश सरकारसे चालु न्होरकि दिङरि करोड गि रुपैयाँ बजेट विनियोजन लाबा मुला । परामर्शदाता इन्जिनियर पारस महतसे प्रस्तावित भवन स्हेङ्बा ग्ला, भवनला लिस्हुग ओसेम लागत अनुमान तयार लाबा मुला ।

दोडराप खेन्पोजुगुला आन्सार भृकुटी ग्याल्बो उदयदेव थेन ग्याल्बोस्या भद्रावतीला जामे मुबा । थेला केबा जन्म दातेला काभ्रेपलाञ्चोकला खोपासी थुमरि ताबा बिबा लामुला ओम लिच्छा थेसे बोइ ग्ले सोंगत्सेन गम्पोतेन ब्रेल्साङ लासि बौद्ध धर्म ओसेम नेपाली ज्योस्हेङ्ग-रिमठिमला प्रचारप्रसाररि महत्वपूर्ण भूमिका क्लाङ्बा मुबा ।

पनौती नगरपालिकाला ग्रेन्पो रामशरण भण्डारीसे भृकुटीला केबादिम थेन डिहि स्हेङ्सेला तामाहेन्से पनौतीला ऐतिहासिक ओसेम धार्मिक महत्व ज्ञान उजागर तासेला विश्वास व्यक्त लाबा मुला । चु परियोजनासे न्हाङ थेन माङ्ग्यारला पर्यटन ल्हेछ्यारि सुताइ हो तासेला अपेक्षा लाबा मुला ।

बागमती प्रदेशला काक्ताग्रस्त सहकारी डिछ्याना दाछोक बोसिस्होबा

हेटौंडा । बागमती प्रदेश सरकारसे काक्ताग्रस्त सहकारीजुगुला डिछ्याना थैन बचतकर्ताला न्होर दोसि पिन्बा प्रक्रियादा योना लाबारि 'काक्ताग्रस्त सहकारी डिछ्याना दाछोक' बोसिस्होबा मुला ।

नाबिडरे चिबा ब्लोनसेमजाड चिसाडसे दाछोकला थानाथन चोहो पदरि शिवप्रसाद सिग्देलदा नियुक्त लाबान होमिरि दीपक केसी थैन रामेश्वर ढकालदा मनोनयन लाबा आसा लाबा हिन्ना । सहकारी ओसेम प्राङ्ग्याल निवारण ब्लोनखाडला प्रस्तावरि लाबा चु आसासे काक्ताग्रि परतिबा सहकारीजुगुला अनुगमन, डिछ्याना थैन बचतकर्ताला हित ख्युरछ्यारि हो तासेला सरकारला विश्वास मुला ।

प्रदेश सरकारला प्रवक्ता ओसेम न्होरकि मामिला ओसेम योजना ब्लोन प्रभात तामाङला आन्सार दाछोकदा सहकारी थुमरि प्राङ्गबा काक्ताला छिम्बारि सक्रिय स्हुगरि परिचालन लासेला मुला ।

ब्लोनखाड चिसाडसे लहुइथाड ब्लोनखाडला प्रस्तावरि काभ्रेपलाञ्चोकला धुलिखेलरि सञ्चालन तासिकेन खाबा प्रदेश जनलहुइथाड प्रयोगशालादा भक्तपुररि ल्हेसेला आसा नोन लाबा मुला ।

बागमती प्रदेशला मुख्य न्यायाधिवक्तारि अप्सरा बस्नेत नियुक्त

बागमती प्रदेशला मुख्य न्यायाधिवक्तारि अप्सरा बस्नेत नियुक्त ताबा मुला । थेदा बागमती प्रदेशला प्रदेश ग्रेन्यो दीपकप्रसाद देवकोटासे नेपालला ह्युलठिमला धारा १६० ला उपधारा (२) आन्सार बागमती प्रदेशला मुख्य न्यायाधिवक्ताला स्हुगरि नियुक्त लाबा हिन्ना ।

चु इहाच्छा बस्नेतदा प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बानियाँसे प्रदेशला मुख्य न्यायाधिवक्ताला पदरि नियुक्त लाबारि प्रदेश ग्रेन्यो देवकोटा डोन्छाड सिफारिस लाबा मुबा । दिनिरे ग्रा जारी लाबान बस्नेतदा बागमती प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बानियाँला सिफारिसरि जिम्मेवारी पिन्बा प्रदेश ग्रेन्योला गेदिमसे ग्रादाड पिन्बा हिन्ना ।

मुख्य न्यायाधिवक्ताला हैसियतरि बस्नेतसे प्रदेश सरकारला व्हान्याम कानुनी ग्राइ पिन्बा, मुद्दा मामिलारि गोछापा किन्बा ओसेम ह्युलठिम थैन कानुन आन्सार स्यान्दो दायित्वजुगु निर्वाह लासेला मुला । मुख्य न्यायाधिवक्तारि नियुक्त बस्नेत जोड बार मकवानपुरला इहाच्छाला चोहो नोन हिन्ना ।

बागमती प्रदेशरि पर्यटन ल्हेछ्यारि ३ अर्ब ३१ करोड लगानी

हेटौंडा । बागमती प्रदेश सरकारला रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोनखाडसे प्रदेश न्हाइला पर्यटकीय थुमला फेल्लेबा थैन रिमठिमकि सम्पदाला ख्युरछ्याला लागि ल्होलो गेताडजुगु इहाच्छा बाबा मुला । ब्लोनखाडसे ग्यालठिपा तोरमार ताबा थैन इयोलोकला बाबजुद हाइला गेजुगु निरन्तरता पिन्बा ग्रादाड पिन्बा मुला ।

ब्लोनखाडसे दाते प्रदेशला १४-१५ गोर भ्यु टावरजुगुदा ब्रेलिचबाकि स्थानीय तहदा हस्तान्तरण लाबा प्रक्रिया चुबा मुला । हस्तान्तरणलिच्छा टावरग्याम खाबा आमदानीला ७० कारग्या स्थानीय तह थैन ३० कारग्या प्रदेश सरकारला पर्यटन ब्लोनखाडदा याइसेला डिछ्या लाबा मुला । उल्लेखनीय टावरजुगुरि ककनी (६ करोडबिमा ल्हाना लगानी), थाहा नगरपालिका (५ करोड), चिमेस्वर थैन सैलुडला टावरजुगु परतिमुला । सिन्धुलीला कमलामाई थैन रामेछापला खाँडादेवीरि मुबा टावरजुगु नोन योनान हस्तान्तरण लासेला तयारीरि मुला ।

रिमठिमकि ख्युरछ्याला लागि ब्लोनखाडसे म्हाइलाबा जात्राजुगु थैन परम्पराला प्रचारप्रसार लाबारि चु न्होरकि दिडरि १० गोर वृत्तचित्र स्हेड्बा दोन्डुप थान्बा मुला । थे गुडरि गाइसाल बिमा ल्हाना गे स्योलिज्जिन्बा मुला । चुहाइबा प्रयासजुगुसे न्हाइला पर्यटक बाबारि हो तासेला अपेक्षा लाबा मुला ।

पर्यटन इहाउदान थैन लिउला योजनाला लागि बागमती प्रदेश सरकारसे ३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ विनियोजन लाबा मुला । ब्लोनखाडसे चितवनरि छार हि सफारी रुटला खेडोब लाबाकेन मुला बिसाम सिन्धुपाल्चोकला आमा याङ्ग्री थुमरि साढे २ करोडला बजेट काप्सि 'ट्रेड वाल'

स्हेड्बा गे इहाच्छा बोर्चिबा मुला । लामटाड थुमला पर्यटन ल्हेछ्यारि नोन ब्लोनखाड सक्रिय मुबा उम्पाइबा मुला ।

ब्लोनखाडला आन्सार हि ओसेम निकुञ्ज थुमरि स्हेड्बा गे लामा नीतिगत काक्ता थैन समन्वय आडुम्बा ग्राइबा मुला । चु काक्ता छिम्बाला लागि हि, निकुञ्ज, प्रदेश थैन सङ्घीय सरकार गुडरि काठुइ लाबा योजना स्होबा मुला । छयामरि, ग्यालठिपा अस्थिरता थैन इयोलोकसे लोड्बा माङ्ग्यारला पर्यटकदा नेपाल सुरक्षित दोखाड मुबा सन्देश पिन्बारि ल्होलो गेताडजुगु सञ्चालन लाबा मुला ।

धार्मिक पर्यटन ल्हेछ्याला लागि ब्लोनखाडसे पशुपतिनाथ, सिम्बु, चाँगुनारायण थैन नमोबुद्ध हाइबा धार्मिक ग्लाजुगुदा केन्द्ररि थान्बान खिम ह्युल ग्यागारदानग्याम धार्मिक पर्यटक बाबा दोन्डुप किन्बा मुला ।

मकवानपुरला बकैया ५-६ थुइबा पक्की पुल शिलान्यास

मकवानपुर । मकवानपुरला बकैया गाउँपालिका वडा नं ५ थैन ६ थुइबा कर्मचुली जुइना सुकौरा स्योड मल्टिसेल बक्स पुल शिलान्यास ताबा मुला । नाबिडरे गिक्खे गेताड गुडरि बागमती प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बानियाँसे पुल स्हेड्बाला शिलान्यास लाजि ।

बागमती प्रदेश सरकारला ६ करोड ८९ बुम ४९ तोइजा ७ सय ५४ रुपैयाँ लागतरि १ सय २० मिटर हेड्बा पुल स्होइ लाबा हिन्ना । श्री बिन्ध्याचल निर्माण सेवा कम्पनीसे ७ बेल्लो २०८४ रि स्होजिन्बा लासि ६ करोड ८९ बुम ४९ तोइजा ७ सय ५४ रुपैयाँरि ठेक्का थुन्च्या लाबा मुला ।

पुल स्होबाला लागि ८ करोड २४ बुम ६८ तोइजा ९८५ रुपैयाँरि लागत अनुमान लाबा मुबा । पुल स्होबा लिच्छा ८ सय दिमधुरी लाभाम्वित तासेला मुला । पुल ओरेमा बकैया-६ ला लोपखेनजुगुदा बर्खाला दुइरि लोपखाड खाबा निबा लाबारि सुताइ काक्ता तासिकेन खाबा मुला । पुल स्होबा लिच्छा सानाम्पा, लोपखेन, स्थानीय ओसेम गौतम बुद्ध स्यानह्युल पर्यटन पार्कला लागि देःबा तासेला मुला । पुल शिलान्यासला ताडरि मुख्यब्लोन बानियाँसे दुइरि गे स्योल्ला लाबारि स्होबा कम्पनीदा काठाक्का पिन्बा मुला ।

नाम्सा नाम्सादोना फेल्लेबाला इहादान दोना लाबारि

ओसेम मोक्कोन नागरिकदा च्योच्यो तोसोसे फेल्लेबाला लाभ किन्बारि संधीयतला परिकल्पना ताबा पाइजि । फेल्लेबा नोन संधीयतला दाःन हिन्ना बिबान थेसे प्रदेश सरकारदा ज्ञान याइताम स्योल्ला लाबारि जरूरी मुबा पाइजि ।

थेसे भ्रष्टाचार नुप्ना लासि सुशासन कायम लासि ह्युल्बादा प्रदेश सरकारला लाभ दोना लाबारि हाड प्रतिबद्ध मुबा बिबान जेनजी इयोलोकला मुख्य हिबा नोन भ्रष्टाचार नुप्ना लाबा थैन सुशासन नोन मुबा धारणा थान्जि ।

बागमती प्रदेश भौतिक इहाउदान फेल्लेबाब्लोन डा. दिनेशचन्द्र देवकोटासे विशेष परिस्थितिरि बजेट विनियोजन तासि पुल स्हेड्बा गे चुबा पाइजि । थेसे थुन्च्या दुइन्हाडरि पुल स्हेड्बा गे स्योल्लेला प्रतिबद्धता व्यक्त लाजि । न्होरकि, सामाजिक पोम्बुर्बाला लागि उत्पादनतेन थुइतोबा बिबान थेसे पुल स्होमाहेन्से स्थानीय उत्पादनदा बजारीकरणरि नोन हो तासेला धारणा थान्जि ।

पुल शिलान्यास गेताडरि बागमती प्रदेश जोम्बा होमि प्रेमबहादुर पुलामी, बकैया गाउँपालिका चोहो धर्मराज लामिछाने, इहाच्छाला गाउँपालिका चोहो दामोदर खनाल, इहाच्छाला स्यानचोहो सरला बोलखेतन स्यान्दोकादेसे बोकिन्बा मुबा ।

चितवन जोड्दा बागमती प्रदेशला पर्यटन केन्द्रला स्तुगारि फेलोबा लाबा ब्रेल्लिचबारि स्थानीय तह पर्यटन शाखाजुगु थेन सरोकारवालाजुगुतेन काठुइ ओसेम अन्तरक्रिया गेताड ।

डिउटी दुइरि चिकित्सक आस्याप्साम कारबाही लासेला मुख्यब्लोन बानियाँला चेतावनी

बागमती प्रदेशला मुख्यब्लोन इन्द्रबहादुर बानियाँसे डिउटी दुइरि चिकित्सक ओसेम कर्मचारी अनुपस्थित ताबा स्याप्साम हेतौँडा अस्पताल डिछयाना दाछोकला ध्यानाकर्षण लाबा मुला । मुख्यब्लोन बानियाँसे जिम्मेवार निकायदा तत्काल थियुनला गोड्ना आल्हेसाम कडा कारबाही लासेला चेतावनी पिन्बा मुला ।

बानियाँसे नाबिडरे ड्यासे मदन भण्डारी लहुइथाड विज्ञान प्रतिष्ठान न्हाइला हेतौँडा अस्पतालला आकस्मिक अनुगमन लाबा मुबा । अनुगमनला ताडरि डिउटी दुइरि चिकित्सक ओसेम कर्मचारी आस्याप्सामहेन्से थेसे तत्काल अस्पताल डिछयाना दाछोकला चोहो भीमसागर गुरागाईंदा इयोइसि चासो व्यक्त लाबा मुबा ।

चुनोन नुरि नारे मुख्यब्लोन बानियाँसे मुख्यब्लोन ओसेम ब्लोनसेमजाड गेदिमरि काठुइ सुताइ लाबा मुला । काठुइरि ब्लोनखाडला गाउराइ डा. सुमित्रा गौतम, मदन भण्डारी लहुइथाड विज्ञान प्रतिष्ठानला स्यानकुलपति डा. प्रदीप ज्ञवाली, रजिस्ट्रार, अस्पताल डिछयाना दाछोकला चोहो गुरागाईं ओसेम निमित्त काठाक्पा डा. हरिबहादुर खड्कासे बोकिन्बा मुबा ।

मुख्यब्लोनला ग्रेनपो स्वकीय गाउराइ मिलन

पुडासैनीला आन्सार काठुइरि मुख्यब्लोन बानियाँसे डिउटी दुइरि अस्पतालरि उपस्थित आताबा चिकित्सक ओसेम कर्मचारीदा तत्काल सचेत लासि थियुन लाबारि काठाक्पा पिन्बा मुला । काठाक्पा कार्यान्वयन आतासाम प्रदेश सरकारसे गैरजिम्मेवार चिकित्सक, कर्मचारी ओसेम अस्पताल प्रशासनफिरि तोबा कारबाही लासेला स्पष्ट चेतावनी नोन पिन्बा मुला ।

मुख्यब्लोन बानियाँसे कर्मचारी ओसेम चिकित्सकसे बिदारि चिमा च्याङ्गनारि तिरे ड्हाच्छा ग्रादाड पिन्बा, नाबाला सामोसि असर परआतिबा लासि डिउटी डिक्ना लाबा ओसेम डिउटी दुइरि अनिवार्य स्तुगारि क्वान क्वान्बारि काठाक्पा पिन्बा मुला । लहुइथाड उपकरण चुस्तदुरुस्त नाछालरि थान्बा थेन अस्पताल दोखाडरि दाक्काइबारि विशेष ध्यान पिन्बारि नोन थेसे म्हाइजेन लाबा मुला ।

नागरिकदा गुणस्तरीय थेन प्रभावकारी लहुइथाड सामो डुप्ना लाबारि प्रदेश सरकारला प्राथमिकता मुबा उल्लेख लाबान मुख्यब्लोन बानियाँसे अस्पताल प्रशासनदा जिम्मेवार थेन परिणाममुखी तोसोसे सामो प्रवाह लाबारि सचेत लाबा मुला ।

पर्यटन ल्हेछ्या ओसेम वातावरण सचेतना गेताड

पर्यटन गेदिम सौराहाला दिङ्कि गेताड न्हाडरि पर्यटन ल्हेछ्या ओसेम वातावरण सचेतना गेताड नोन मुबासे लामा चु गेताडरि लोप्खाडला लोप्खेन आलेआडाजुगुतेन पर्यटन ल्हेछ्या ओसेम वातावरण सचेतना गेताड स्योल्ना लाबा मुला । लोप्खेन आलोआडाजुगुदा वातावरणफिरि ल्होलो डा सञ्चालन लासि वातावरण खाराड्लासि साइबा थान्बारि खाम्ला ? वातावरण नाइखि तासाम तिगा ताला बिबा हाइबा बारेरि डा सञ्चालन लाबा मुबा ।

खाबा रेरि हाइसे लाबा नाइखिदिला डिछ्या हाइसेन लातोबा थेन होआले ओसेम डेङ्गोर मोक्कोनदा वातावरण साइबा थान्साम हाइनोन साइबा थेन चाइबा ताला बिबा नुरि काठुइ ओसेम दाक्काइबा लाबारि चु गेताड आयोजना लाबा मुबा ।

पर्यटन सूचना केन्द्र ल्हेजि

बागमती प्रदेश सरकार रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोनखाडसे न्हादि २०८१/८२ दा पर्यटन ल्हेछ्या लाबा दोन्तासे स्टेड्बा पर्यटन सूचना केन्द्र नारायणघाट चितवनरि न्हाड्कि ओसेम माइग्यारला पर्यटजुगुसे उल्लेख्य बो आकिन्बासे लामा चु ग्ला पर्यटकला दाम्बारि सुताइ च्याङ्गना महत्वरि मुबा ड्हाउला रेजुगुसे उन्बा ड्यान्दि चु ग्रा केन्द्र नारायणघाटयाम ल्हेसि पर्यटन गेदिम सौराहा चितवनला भवन, र.न.पा- ६ रि थान्बा मुला ।

काभ्रेला बौंदिरि १२ दिङ्ला नरदेवी स्याबा

काभ्रेपलाञ्चोक । काभ्रेला बौंदिरि नारे ड्यासेहेन्से १२ दिङ्ला श्री नरदेवी श्वेतकाली स्याबा चुबा मुला । बौंदि नगरला ऐतिहासिक लायकु डबलीरि चुबा स्याबा सोमेरे दोना सञ्चालन तासेला मुला ।

नारे खोपुङग्याम विधिवत स्तुतिगारि देवीला कु बासिमाम थेन्दा बनेपाला पुलबजाररि डेन लाबालिच्छा स्याबाला तयारी ताला ।

नरदेवी श्वेतकाली (डतभुलु अजिमा) ला १२ दिङ्ला स्याबा गिक्छा रेमरि नारे ड्यासे ८ बजेग्याम चुसि म्हुना १२-१ बजे जिन्ना । इहिछा रे सुडरे दिनिफेबाला छ्याम करुणामय (सुथःमाजु)ला विधिवत स्याबा चुबातेन इहिछा रेमला देवी स्याबा तिला ।

इहिछा रेला स्याबा तिबा दुइरि सुथःमाजुला लिंरि दिनि खातोबा ताला । इहिछा रे दिनि फेबातेन चुबा स्याबा ड्यासे ८ बजेदोना संचालन तासेला बौंदि

नगरपालिकाला ग्रेन्पो शान्तिरन्त शाक्यसे ग्रादाङ पिन्जि ।

ग्रेन्पो शाक्यला आन्सार लिच्छाला रे कामरे लायकु डबली ओसेम आखाःमा विधिवत छयोकु स्योल्मा हेन्से देवीदा याम्बु नरदेवीला देवीला घःछेरि जाङ्बा गेताङ ताला ।

नरदेवीला स्टेङ्बा गुणकादेवला दुइरि ताबा थेन देवी स्याबाला चुबा मल्ल ग्ले अमर मल्लला दुइरि चुबा बिबा लामुला । नरदेवीग्याम तिबा देवी स्याबा १२ दिङ न्हाङरि १२ ग्लारि आयोजना लासि स्याल्ना लाबा प्रचलन मुसिकेन खाबा मुला ।

श्वेतकालीला धार्मिक परम्परा आन्सार मुतेबा दिङ पिशाच चतुर्दशी, पाहाँचहेला रे नरदेवी डबलीरि श्वेतकाली देवी स्याबा सञ्चालन तासिकेन खाबा मुला । मुतेबा दिङ च्युइसे इहि दिङरि १२ दिङ्ला देवी स्याबा प्रिबा न्हाङरि नरदेवीला देवीला डबलीला छ्याम हनुमानढोका दरवारला तलेजु भवानी, कुमारी दिम, इन्द्रचोक थेन कालभैरव

ग्याप्सेला डबली, थाना इहाच्छाला डबली, नासल चोक थेन कीर्तिपुर, थेहाङ्गोनो लासि हेराङ्ला दरवार थुमला डबली, खोपुङ दरवार थुमला दाङ्बोला डबलीजुगुला छ्याम बौंदिला लायकु डबलीरि १२ दिङ्ला देवी स्याबा प्रिबा सञ्चालन लाबा परम्परा मुला । बनेपारि मुबा चण्डेश्वरीदेवी नोन चु स्याबारि बोथान्बा लामुला ।

देवी स्याबाला स्थानीय डिछ्याला जिम्मा बौंदि नगरपालिकासे किन्बा मुला बिसाम स्याबाला मुतेबा खर्च नरदेवी श्वेतकाली ख्युरछ्या ओसेम डिछ्याना समाजसे लासिकेन खाबा मुला ।

परम्परागत स्याबागुठीला नेतृत्वमा ब्रेल्लिचबा गुठीयार, परम्परागत डत त्वाः समाजला होमि ओसेम स्थानीयला सक्रियतारि स्याबा सञ्चालन लासेला दाछोकला थुछापा ओसेम बौंदि ८ ला वडाचोहो शुभलक्ष्मी मानन्धरसे ग्रादाङ पिन्जि ।

दक्षिण एसियालान गिक्छा र्याप्टीडः स्कूल बलेफीरि तयार, सञ्चालनला तयारीरि प्रदेश सरकार

सिन्धुपाल्चोक जोङ्ला बलेफी गाउँपालिका-५ भाँगेचौरि लो एसियालान गिक्छा र्याप्टीडः स्कूल स्टेड्सि जिन्बा मुला । सिन्धु पर्यटन छोङ्नापा गेदुङला पहलरि संघीय सरकार न्हाङ्ला रिमठिम, पर्यटन ओसेम नागरिक उड्यन ब्लोनखाङ्ला पर्यटन विभागला छयोआछयो १३ करोड रुपैयाँ बजेटरि लोप्खाङ स्टेड्बा हिन्ना ।

लोप्खाङ सञ्चालनला नुरि समन्वय लाबारि बलेफी गाउँपालिकाला आयोजनारि बागमती प्रदेश सरकारला रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोन सुरेश श्रेष्ठ, प्रदेश सांसद अमृता नेपाल, ब्लोनखाङ्ला गाउराइ दिपेन्द्र सुवेदी, पर्यटन गेदिम याम्बुला ग्रेन्पो पवन पोखरेल थेन गाउँपालिकाला चोहो गंगा तामाङ छ्यामला टोलीसे अनुगमन लाबा मुला । स्थानीय सरोकारवालातेन काठुइ सुताइ लाबा मुला ।

स्थानीय तहला म्होइजेनरि प्रदेश सरकारला रिमठिम ओसेम पर्यटन ब्लोनखाङसे लोप्खाङ सञ्चालनला

जिम्मा किन्बा तयारी लाबा मुला । गाउराइ सुवेदीला आन्सार डिछ्याना दाछोक स्टेड्सि सञ्चालन प्रक्रिया इहाच्छा बोर्बा मुला । गेदुङला चोहो नारायण श्रेष्ठला आन्सार बेने गिक्छा साताहेन्से लोप्खाङ सञ्चालन लाबा तयारी मुला । लोप्खाङरि ११ आवासीय कोठा,

गोरब्लि डा कोठा थेन तिर्यामरि छयोआछयो १२० प्रशिक्षार्थीदा कुबा पिन्बारि खाम्बा क्षमता मुला ।

बलेफी डामलान सुकुटे थुम, र्याप्टीडः पर्यटनला लागि सम्भावनायुक्त दोखाङ हिन्ना । भोटेकोशी स्योङ गुरि मुबा सुकुटे याम्बुग्याम छयोआछयो ७० किलोमिटर दूरीरि परतिला । देःबा सडक पहुँच, प्राकृतिक जेबा थेन योना ब्योङ्बा ड्यान्दि चु साहसिक पर्यटनला लागि आकर्षक दोबा मुला । होटल, रिसोर्ट थेन क्याम्पिङ साइट फेल्लिस्केन निमा स्थानीय रोजगारी सुताइ ल्हेबा मुला ।

इहाउदान, सुरक्षा मापदण्ड थेन कुजिन्बा जनशक्ति सुदृढ लाबारि खाम्साम सुकुटे लो एसियालान ग्रेन्पो साहसिक दोखाङ दोबारि खाम्सेला सम्भावना मुबा पाङ्बा मुला । र्याप्टीडः लोप्खाङ सञ्चालनरि खामाहेन्से साहसिक पर्यटन ल्हेछ्याला छ्याम स्थानीय न्होरकि गतिविधिरि सकारात्मक प्रभाव परतिसेला अपेक्षा लाबा मुला ।

वागमती खद्वन्न सनत्तन संस्कृति तन्त्रा यद्यस्मिन् मन्त्रालय नयालताया त्रैमासिक बुलेटिन नेपालभाषा त्रैमासिक बुलेटिन

दशैडा, नयाल

वर्ष २, अंक ५, पृष्ठ ८, कार्तिक-पुस २०८२, कौल्ला ११४५-पोहेला ११४६, October 2025 -January 2026

धनलक्ष्मी दयेकाः त्यानु मचाःम्ह चेतकुमारी

विस्थापित जुयाच्चंगु दु ल्हातं लक्ष्मीया किपा दयेकेगु कला

सहयोग रंजित

खपया चेतकुमारी चित्रकार दैयदसं स्वन्ति नखः शुरु जुइ छुं ई न्हाःनिसें यें वयेगु यानादी। न्याये नी यायेत धकाः तायेकादीगु खःसा, थ्व तप्यंक हे गलन। वय्कः म्हिचा जायेक लक्ष्मीया किपा कुबियाः वङ्गु खः, थःगु हे ल्हातं च्यादीगु वा दयेकादीगु।

थम्ह च्यादीगु लक्ष्मीया थुपि किपात जःखः तयाः दथुइ लाक्क थपक्क च्चनादी – मरुसतः अर्थात काष्ठमण्डप न्हाःने। वय्कलं ज्वना झाःगु दक्क किपा छन्हुं हे चुइ। थ्व खँ थौं स्वयां करिब ३० दै न्हाःया खः। आः अबलय् थेंज्याःगु जमाना मखु। भारत व चीनपाखें आयात जूगु लक्ष्मीया प्रिन्टेड किपातं वय्कलं दयेकादीगु किपायात विस्थापित यायेधुकूगु दु।

‘पु’ अर्थात चित्रकारतयसं थासा (सियांगु ब्लक) य् लक्ष्मीया आकृति कियाः छापे यायेगु याइ। अले उकी ल्हातं हे रंग तयाः छायापी। तसकं मेहनत यानाः तयार जुइगु अज्याःगु लक्ष्मीया किपा स्वन्तिया लक्ष्मीपुजाया इलय् प्रयोग जुइ। उकिं हे मेमेपिं सकलें मोहनिया रमझमय् न्हाइपुका च्चनीगु इलय् थासापाखें छापे यानाः किपा दयेकादीपि चित्रकार परिवारयात धाःसा लक्ष्मीया किपा दयेकु दयेकुं लिलाइमखु।

आः धाःसा आयातित लक्ष्मीया किपाया कारण इमिगु पेसा हे तना वनीगु लुखाखलुइ थ्यनेधुकूगु दु।

२०३१ सालय् पूर्ण चित्रकारलिसे इहिपा यानाः खपया याछें ल्हाःया छखा छेंय् दुहां झायादीगु खः चेतकुमारी। पूर्णया छेंजःपिसं नवदुर्गाया ख्वाःपाः दयेकेगु यानादी। उगु छेंय् दुहां वये न्हाः न त वय्कःयात रंगया ज्ञां हे दुगु खः न चाया हे। उमेरं २१ दै थ्यनेधुकाः चेतकुमारी छेंजःयात ग्वाहालि याइम्ह जुयादिल। थः जहान नवदुर्गाया ख्वाःपाः दयेकेगु ज्याय् हे व्यस्त जुयाच्चनादी। माजु, बाजु ताःभतपिसं किपातय् रंगं छायापिया दी। वय्कःपिसं यानादीगु ज्या स्वस्वं चेतकुमारी

नं सयेकादिल। न्हापांखुसी कुची (ब्रस) ज्वनादिल अले लक्ष्मीया किपातय् रंग छायापिया दिल।

‘भौमचा जुयाः छुं मयासे च्चैच्वने नं मं मंत। मफु, मसः धाये नं मं मंत। स्वस्वं वनाः सयेका नं वना ’ वय्कलं न्यंकादिल।

व छेंय् दुहां वःगु ४५ दै दयेधुकल। जहान, भौमचा, मांया रुपय् चेतकुमारीया जिम्मेवारी हिलेगु क्रम नं न्हाणा हे च्वन। तर, वय्कलं ‘द्यःया ज्या’ धाःसा निरन्तर रुपं याना हे च्वनादिल।

ई हिल। ‘ल्हातं दयेकीगु लक्ष्मीया किपा नं दइ ला?’ धाइपिनिगु जमात अप्वया वन। भारत आयातित लक्ष्मीया किपातं बजाः कब्जा यात। वयां लिपा चीनपाखें नं झिलिकमिलिक किपात दुहां वयेगु याना हल। ईलिसें चेतकुमारी नं खपया याछेंस्थित थःगु हे छें लिक्कन। वय्कलं दयेकादीगु वा छायापियादीगु किपात नं सीमित जुजुं वन। न्हापा येंय् वयाः द्रलद्वःया ल्याखय् लक्ष्मीया किपा मिया दीम्ह वय्कः थौंकन्हय्य् छु सःबसः प्रति जक रंगं छायापियादी।

नेपालय् १६ म्ह लक्ष्मी पुजा यायेगु प्रचलन दु। अथे हे नेपाल संवत्या लिपांगु महिना कौलागाया लिपांगु दिं अर्थात लक्ष्मीपुजाय् धाःसा धनलक्ष्मीया पुजा यायेगु प्रचलन दया वयाच्चंगु दु।

भारतपाखें आयातित लक्ष्मीया किपात वैष्णव सम्प्रदायलिसे मिले जू। लक्ष्मीपुजाय् भारतय् विष्णुया अर्धाङ्गिनीया रुपय् लक्ष्मीया पुजा आराधना यायेगु याइ। तर, नेपाःमिपिसं पुज्याइम्ह लक्ष्मी विष्णुया कलाः लक्ष्मी मखसे धनलक्ष्मी जूगु संस्कृतिविदतय् दावी दु।

भारतय् दयेकीगु लक्ष्मीया किपातय् गणेश, सरस्वती आदि देवदेवीया चित्र नं दइ, तर थुखे दयेकीगु चित्रय् दइमखु। थन न्हापांनिसें हे चित्रकारतयसं ल्हातं च्चयाः रंग छायापियातःगु धनलक्ष्मीया पुजा यायेगु चलन दुगु खः। तर, भारतं दंगु, रंगिन व इलेक्ट्रिक चित्रत दुहां वयेगु शुरु जूयालिसे चेतकुमारीपिसं दयेका वयाच्चंगु नेपाःया मौलिक चित्रकला लोप जुइगु खतरा अप्वया वन। ‘उखेपाखें रंगित तस्वीरत छापे यानाः नेपाः दुहां वइ। मू नं म्हो जुइ। ल्हातं हे रंग तयाः दयेकेगु तस्वीरया

मू ला भचा अप्वः हे जुइ। पिनेया थेंज्याःगु चित्र ला मखुनि थ्व। थ्व ला झीगु थःगु हे मौलिक चित्र खः। तर, आधुनिकतालिसें थन कलाया सम्मान नं तनावं वन’, चेतकुमारी धयादिल।

धनलक्ष्मीया दूतया रुपय् थुकथं कीगु चित्रय् कुवेर व तयुम्ह ख्याः दये हे माः। अथे हे धनलक्ष्मीया बांया रुपय् काउले (कछुवा) दइ। आपाः धइथें चित्रय् न्हिंकाङ्गः अर्थात भुलुखायात लक्ष्मीया बांया रुपय् न्हाब्बयातःगु दइ। तर, थ्व गलत जूगु प्रेममानया तर्क दु। वय्कःयाकथं लक्ष्मीया बां काउले अर्थात कछुवा खः। कछुवा लिबाक वनीम्ह जूगुलिं उकी च्वनाबिज्याःम्ह धनलक्ष्मी लाक्कपाक्क धन खर्च याइमखु। कछुवां धन संचय यायेगु अर्थात मुंकेगु स्यनी।

चेतकुमारीं नं ख्याः व कछुवा मदुगु धनलक्ष्मीया किपा पूर्ण मजुइगु धयादी। धनलक्ष्मीया आकृति दुगु किपा च्वय् झुल तयातःगु दइ। झुल धइगु स्वथाय् तइगु व धुकू नं अन हे दइगुलिं लक्ष्मी नं धुकूया संचय याइगु थासय् च्वनीगु क्यनातःगु खः। ख्याकं तःमिपिं महाराजपिथाय् वनाः ख्यानाः ध्यबा म्हाया हयाः लक्ष्मीयात बीगु विश्वास यानातःगु दुसा कुवेरं धन संचय यायेगु।

अथे हे नेपालय् दयेकीगु लक्ष्मीया ल्हातय् ज्वलान्हाय्कं व सिन्हमू दइ। ज्वलान्हाय्कं ली व वहापाखें दयेकातःगु जुइ। थुकिया दथुया व्वय् न्हाय्कं थें थीकथं दयेकातःगु दइ। नेवाः समुदायय् म्हायूमचा पित बीबलय् थ्व मदयेकं मगाः।

तना वनी ला थासा कला ?

चेतकुमारीं धयादी, ‘आः थ्व परम्परा न्याइपिं गाहाकितय् निर्भर जुइ। इमिसं गन च्वंगु सामान न्याइ धइगु खँय् निर्भर जुइगु जुल। नेपालय् दयेकूगु मौलिक तस्वीर न्यायेगु खः धइगु जूसा जक शायद थ्व परम्परा म्वानाच्चनी। नत्र लिपा थ्व तना हे वनी।’

लक्ष्मीया तस्वीर दयेकेगु थःगु हे प्रक्रिया दइ। थासाय् लक्ष्मीया आकृति छापे यानाः उकी रंग जायेकाः तयार यायेत घन्टौं ई काइ। ल्हातं हे छपाः लक्ष्मीया तस्वीर दयेकेत घौछि स्वयां अप्वः ई काइ।

नेपालय न्हापां खुसि माउन्टेन बाइक गाइडतयत लाइसेन्स इनाब्युगु

यें (काठमाडौं) । नेपालय साहसिक पर्यटनया ख्यलय छगू ऐतिहासिक पलाः ल्हनाः बागमती प्रदेश सरकारं देसय हे न्हापां खुसि माउन्टेन बाइक गाइडतयत आधिकारिक लाइसेन्स इनाब्युगु दु ।

बागमती प्रदेशया संस्कृति पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठ पुस १४ गते छगू ज्याइवःया दथुइ माउन्टेन बाइक गाइडतयत लाइसेन्स इनाब्युगु खः । पर्यटन ज्याकुथि यें (काठमाडौं) पाखें जारी याःगु उगु लाइसेन्स नेपालय हे न्हापां खुसि २४ म्ह माउन्टेन बाइकतयत प्रदान याःगु खः । माउन्टेन बाइकिडयात सुरक्षित, व्यवस्थित अले अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड कथं न्हाकेगु तातुनाः प्रदेश सरकारं गाइडतयगु नितिं इजाजत पौ (लाइसेन्स) या व्यवस्था कार्यान्वयनय हःगु खँ बागमती प्रदेशया संस्कृति पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठ कनादिल । वय्कलं साहसिक पर्यटनया प्रवर्धनय मन्त्रालय सधैं नापं दुगु खँ नं कनादिल ।

अथे हे, ज्याइवलय मन्त्रालयया सचिव दीपेन्द्र सुवेदीं माउन्टेन बाइकया लाइसेन्स लिसें मेमेगु साहसिक पर्यटनयात नं तालिमया व्यवस्था यानाः इवलकथं लाइसेन्स इनाब्युगु ज्याय थःपिं लगेजुयाच्वनागु खँ कनादिल ।

ज्याइवलय नेपाल पर्वतीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानया कार्यकारी निर्देशक अनिल किराँतीं थःगु प्रतिष्ठानं न्हून्हुगु सिलेबसय अध्ययन याकेगु नापं नेपालया पर्यटनयात गथें व्यवस्थित अले मर्यादित दयेके फइ धइगु खँय हे ज्या याना वयाच्वनागु खँ कनादिल ।

ज्याइवःया खसाःखलः पर्यटन ज्याकुथि येंया प्रमुख पवन पोखरेलं नेपालय हे न्हापां खुसि माउन्टेन बाइक लाइसेन्स थःगु ज्याकुथिं जारी याये दयेकूबलय तसकं लसता ताःगु खँ कनादिल । वय्कलं साहसिक पर्यटनया

नापनापं थीथी पर्यटनलिसे स्वापू दुगु लाइसेन्सत थःगु ज्याकुथिं जारी अले नवीकरण नं याना वयाच्वनागु जानकारी बियादिल । तालिम प्राप्त, दक्ष अले योग्य मनुष्यत जक माउन्टेन बाइक गाइडया रुपय ज्या यायेत अनुमति बीगु नितिं थःगु ज्याकुथिं उगु लाइसेन्स इनाब्युगु खँ नं वय्कलं कनादिल ।

लाइसेन्स प्रणालीं पर्यटकपिनिगु सुरक्षा सुनिश्चित यायेगु नापं सेवया गुणस्तर अप्वयेकेगु, पेशागत सम्मान स्थापित यायेगु अले साहसिक पर्यटनय नेपालप्रति विश्वास अझ बल्लाकेगु आशा सरोकारवालातयसं याःगु दु । बागमती प्रदेश पर्यटन ख्यलया दिगो विकास, ज्याया अवसर (रोजगारी) सिर्जना अले स्थानीय अर्थतन्त्र बल्लाकेगु पाखे केन्द्रित जुयाच्वंगु दु । माउन्टेन

बाइक गाइड लाइसेन्स इनाब्युगु ज्याया सुरुवातमिसें साहसिक पर्यटनयात अझ संस्थागत, जिम्मेवार अले प्रतिस्पर्धी दयेकेगु लैपुइ प्रदेश सरकारं तःधंगु पलाः ल्हंगु सरोकारवालापिनिगु धापू दु ।

लाइसेन्स काःपिं माउन्टेन बाइकतः

रञ्जनराज भण्डारी, लक्ष्मण सुनार, जगन विश्वकर्मा, सलोमान श्रेष्ठ, राजेन्द्रकुमार भासिन्क, मंगलकृष्ण लामा, आकाश श्रेष्ठ, क्रिष्टोफर अशोक किलिड, मन्दिल प्रधान, रविन गुरुङ, मनोज श्रेष्ठ, तानिया श्रेष्ठ, हर्कबहादुर लामा, उषा खनाल, धनजीत राई, राजेश मगर, श्यामजान लिम्बु, होमनाथ अधिकारी, अजय नरसिंह राणा, अनिल बि.क., अजय पण्डित क्षेत्री, जगन्नाथ तिमल्सिना, विकेश तामाङ अले सुशान्त चक्रधर ।

धनलक्ष्मी ...

धनलक्ष्मीया तस्वीरलिसें वय्कः किजापुजाय छयलीगु यमदूत व तःकेहेया तस्वीरतकं दयेकादी । गुगु प्राय ख्वपय जक प्रयोग जुइ ।

न्हापा कःनि सीगु भाजं व मरि छुइगु द्वाःया क्वय मुना च्वनीगु हाखः लिक्काः छगूकथंया गमय त्वाकाछयानाः लखय तइगु खः । लखय क्वय कसर मुनाच्वनीगु व च्वय बांलाःगु रंग वइगु खः । व हे हाकुगु रंगयात थासाय तयाः लक्ष्मीया तस्वीर छापे याइगु खः ।

न्हापा चित्रय रंग तयेया नितिं थीथी रंग दयेकेत सिसाबुसा व जडीबुटीया प्रयोग याइगु । सिमिया हः, गोलभेडाया च्वः छयानाः रस दयेकी । उकी लाभा तयाः वाउँगु रंग दयेकीगु खः । म्हासुगु रंग दयेकेत हलू छयलीगु खः ।

आः नं नवदुर्गाया ख्वाःपाः दयेकेत चित्रकार छैजःपिसं पुलांगु हे जडीबुटीनिसें लुं तक प्रयोग यायेगु यानाच्चंगु दु । तर, लक्ष्मी लगायतया चित्र दयेकेत धाःसा अज्याःगु रंगया प्रयोग यायेगु तसकं हे म्हो जुइधुंकूगु दु ।

चेतकुमारीया जहानपूर्ण चित्रकारं धयादी, 'मेहनतकथंया फल व मदु । न्हापा धकाः सकसितं फुर्सद दु । आः सकलें व्यस्त । भारतपाखें लक्ष्मीया तस्वीर वयेगु यायेवं पुख्यौली पेशा ल तनावनीगु अवस्थाय हे थ्येनेधुंकल ।'

७४ दँ दुम्ह पूर्ण चित्रकार ख्वपय नवदुर्गाया मूर्ति दयेकादीम्ह छम्ह जक मूर्तिकार खः । वय्कःया माइलाम्ह

काय राजेशं वय्कःयात मूर्ति दयेकेगु ज्याय ग्वाहालि यानादी । तर वय्कःयात कायलिपा थ्व पुख्यौली सीप हे सिधया वनीगु चिउताः दु ।

'२०३५ सालपाखेया खँ खः । चान्हिं ज्या यानाः बाकसका बाकस लक्ष्मीया तस्वीर दयेकेगु । येंया वसन्तपुडि वनाः मिउ वनेगु । प्यन्हु न्यान्हुतक अन हे तताया छैय च्वनेगु । जिं व हे इलय पीदः तका तकया व्यापार यानागु खः । लक्ष्मीया तस्वीरया नितका दां । द्रलंद्रः विक्री जुइगु लक्ष्मीया तस्वीर आः सःबसः जक विक्री जुइ', पूर्ण-यंकदिल ।

पूर्णया छैजःलिसे सलंसः थासा दु । थुपिं थासात ६० दिनसं १०० दँ तक पुलां । लक्ष्मी, विश्वकर्मा, दुर्गा, किजापुजा, नागपुजा लगायतया नखःचखःया नितिं ल्हातं हे थासापाखें भूतय देवदेवीया आकृति दयेका वयाच्वनादीगु दु, वय्कःपिसं ।

सछिदँ पुलांगु थासां आः नं ज्या बियाच्चंगु दु । छु छुं

धाःसा खतं नयेधुंकल । २५ दँ दुबलय थम्हं हे थासा दयेकागु लुमकादिसें पूर्ण धयादी, 'करिब ४० दँ न्हाः जि थम्हं दयेकागु थासां आतक नं ज्या यानाच्चंगु दु । छुं छुं धाःसा कारणवश हाकनं दयेकेमाल धाःसा न्हाथें यानाःसां नं दये फइला । तर, भविष्य अज्याःगु दयेकेगु व दयेकीगु सम्भावना मदु ।'

चेतकुमारीं धाःसा भविष्यय पुख्यौली पेशायात निरन्तरता बी मफुसां नं उकिया ज्ञां धाःसा थः छय छुइपित बीमाः धइगु पक्षय दु । उकिं हे थम्हं धनलक्ष्मीया चित्र दयेकाच्चनादीगु इलय छय्यात सःतादी अले रंग जायेकेगु ग्वाहालि कयादी ।

'कन्हय वनाः इमिसं थ्व स्वयां नं बांलाःगु आम्दानी जुइगु ज्या याये फइ । तर, इमिसं थ्व ज्याप्रति म्हो हे जक जाँगर क्यनाच्चंगु दु, माःगु इलय याये नं फु । थःगु पुख्यौली धन सिधइमखु । उकिं हे जिं कायपित थुकिया बारे बरोबर धयाच्चनेगु ।'

तर वय्कलं धयादी थें न्हु पुस्तायात थ्व ज्या स्यने धाःसा उलि अःपु मजू । सुथ न्हापां ब्वनेकुथिइ वनाः बहनि छैय लिहां वयेधुंकाः ब्वनेकुथिया हे ज्या यायेगुलिइ व्यस्त जुयाच्चनीगु पुस्ता खः, वय्कलं भविष्य मालाच्चंगु । ईलिसें रुची नं खास हे मदु, इमिके ।

'ईकथं न्हाः वनेमाः । जिपिं नं न्हायानागु हे खः । तर, अथे धायेवं पुर्खाया विरासत ला त्वःते मजिल नि । धन सम्पत्ति खुया यंकेफु तर ल्हातय दुगु सीप गबलें नं खुया यंके फइमखु । उकिं थम्हं फतले थ्व ज्या यानाच्चनेगु जुइ' चेतकुमारीं थथे धयाः थःगु मन त्याकादी ।

बागमती प्रदेशाय पर्यटन पूर्वाधार व सेवा प्रवाहयात प्रभावकारी दयेकीगु

हेतौडा । बागमती प्रदेश सरकार अन्तर्गतया संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठ कन्हय् वङ्गु दिनय् पर्यटन पूर्वाधार, गन्तव्य प्रवर्द्धन व सेवा प्रवाहयात अझ प्रभावकारी दयेकेगु खँ स्पष्ट यानादीगु दु । वंगु पुस ९ गते हेतौडाय सम्पन्न जूगु बागमती प्रदेश सरकार संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयपाखें खसा: ख:गु 'मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समिति'या बैठक व प्रगति समीक्षा ज्याइवलय् न्ववासें मन्त्री श्रेष्ठ उगु खँ कनादीगु ख: ।

मन्त्री श्रेष्ठ पर्यटन ख्यलय् प्रदेशया आर्थिक मेरुदण्डया रूपय् विकास यायेत फुक्कं निकायदथुइ समन्वय आवश्यक जूगु खँ नं कनादिल । मन्त्री सुरेश श्रेष्ठया अध्यक्षताय् सम्पन्न जूगु उगु ज्याइवलय् मन्त्रालयया सचिव दीपेन्द्र सुवेदी विशेष आसन ग्रहण यानादीगु ख: । उगु अवसरय् सचिव सुवेदी बागमती प्रदेशया पर्यटन ख्य:या विकासया नितिं कार्यान्वयनमुखी नीति कायेमा:गु खँय् ब: बियादिल ।

ज्याइवलय् मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् ज्याकुथि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगया प्रतिनिधिपिंसं थ:-थ:गु सुझाव व धारणा तयादीगु ख: । औपचारिक रूप उलेज्या जूगु उगु ज्याइवलय् महाशाखा प्रमुख होमनाथ रिजाल लसकुस मन्तव्य तयादीगु ख: । उधुं पर्यटन ज्याकुथि यें, पर्यटन ज्याकुथि सौराहा चितवन, पर्यटन विकास आयोजना

हेतौडा व पर्यटन विकास आयोजना इकाइ ज्याकुथि येंपाखें थ:थ:गु ज्याया प्रगति विवरण न्हाब्व:गु ख: ।

थ्वहे इवलय् मन्त्रालयया महाशाखा प्रमुख प्रकाश अधिकारी मन्त्रालयया समग्र प्रगति विवरण न्हाब्वयादिल । खँल्हाबल्हा (छलफल) सत्रय् आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् ज्याकुथि, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगया प्रतिनिधिपिंसं थ:-थ:गु विचा: व सुझाव तयादीगु ख: ।

चिधंगु व दथुया (साना तथा मझौला) उद्योगतय्त प्रवर्धन यायेत प्रतिबद्ध दु: मन्त्री श्रेष्ठ

यें (काठमाडौं) । बागमती प्रदेशया उद्योग, वाणिज्य, बुँ (भूमि) तथा प्रशासन मन्त्री बिन्दु श्रेष्ठ चिधंगु व दथुया उद्योगतय्त प्रवर्धन यायेत प्रदेश सरकार प्रतिबद्ध दुगु खँ कनादीगु दु ।

‘साना तथा मझौला व्यवसायी महासंघ नेपाल’या २२ क्व:गु वार्षिक साधारण सभायात आइतबार सम्बोधन यासें मन्त्री श्रेष्ठ अथे जा:गु उद्योगतय्त प्रवर्धन यायेगु जिम्मेवारी बागमती सरकारया नं दुगु हुनिं थुकिया नितिं थ:पिं लगेजुयाचवनागु खँ कनादिल ।

मन्त्री श्रेष्ठया कथं उद्योगी व्यवसायीतय्गु ज्याखँयात प्रवर्धन यायेत बागमती सरकार अन्तर्गतया १३ गूहे जिल्लां उत्कृष्ट उद्यमीत ल्यया: सम्मान यायेगु ज्या नं जुयाचवंगु दु ।

व्यवसायीतय्गु समस्या समाधान याना: न्हा:ने वनेत बागमती सरकार तयार दुगु खँ नं वय्कलं कनादिल । अथे हे, मन्त्री श्रेष्ठ बागमती सरकार हस्तकलायात प्रवर्धन यायेत प्रतिदँया मंसिर २८ गते ‘हस्तकला दिवस’ हनेगु कथं निर्णय यायेत्यंगु जानकारी नं बियादिल ।

बागमती सरकारं ‘जेनजी’ प्रदर्शनया पीडिततय्त सवारी साधन करय् छुट बिल

यें (काठमाडौं) । बागमती प्रदेश सरकारं चालु आर्थिक दँ २०८२/८३ या नितिं वंगु भदौ २३ व २४ गते जूगु ‘जेनजी’ प्रदर्शनया कारणं पूर्वक स्यंगु (क्षतिग्रस्त जूगु) सवारी साधनतय्त सवारी साधन कर, नवीकरण दस्तुर व जरिवानाय् छुट बीगु निर्णय या:गु दु । प्रदेश सरकारया उगु निर्णय राजपत्रय् नं पिहां वङ्गु दु ।

प्रदेश सचिव झलकराम अधिकारीया कथं प्रदर्शनया इवलय् पूर्वक स्यंगु सरकारी, सार्वजनिक, बोर्ड अले निजी सवारी साधनतय्त थ्व आर्थिक दँया सवारी साधन कर व नवीकरण दस्तुरय् जक छुट बीगु खँ कनादिल । नापं, भारया सार्वजनिक सवारी साधनतय्या नितिं जाँचपास व लँपु इजाजतपौ (रुट परमिट) नवीकरण दस्तुरय् नं छुट बीगु खँ कनादिल ।

नेपाल ट्रक व्यवसायी महासंघं थ्व निर्णयया लसकुस या:गु दु । महासंघ बागमती प्रदेशया श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्री जयराम थापायात नापलाना: सवारी साधन कर व दस्तुर छुट सम्बन्धी सुझाव ब्यूगु खँ धा:गु दु । उगु सुझाव कथं हे बागमती प्रदेश सरकारं मन्त्रिपरिषद्या वंगु पुस १६ गतेया बैठकं थ्व आर्थिक दँया सवारी साधन कर, छुं दस्तुर व जरिवाना छुट बीगु निर्णय या:गु ख: ।

नेपाल ट्रक व्यवसायी महासंघया महासचिव राजेन्द्र विक्रम बानियाँ महासंघया पाखें सुभाय् देखासें प्रदेश सरकारया थ्व निर्णय व्यवसायीतय्त त:धंगु राहत जूगु खँ कनादिल ।

१९ क्वःगु किसि (हात्ती) व पर्यटन महोत्सव क्वचाल

चितवन । चितवनया मू पर्यटकीय गन्तव्य सौराहाय् ग्वसाः ग्वःगु १९ क्वःगु संस्करणया 'किसि व पर्यटन महोत्सव' सम्पन्न जूगु दु । पुस ११ गते निसं सुरु जूगु थ्व महोत्सव पुस १३ गते थीथी ज्याइवःया दथुइ समापन याःगु खः ।

सौराहास्थित बाघमारा मध्यवर्ती सामुदायिक वनया ख्यलय् न्हाःगु थ्व महोत्सवया उलेज्या बागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बनियाँ यानादीगु खः । महोत्सवया मू तातुना सौराहाय् दुनेया (आन्तरिक) व पिनेया (बाह्य) पर्यटकत अप्वयेकाः पर्यटन ख्ययात चलायमान दयेकेगु जूगु खँ ग्वसाःखलः पाखें धाःगु दु ।

महोत्सवया इलय् सौराहाया होटलतया 'अकुपेन्सी दर' ४० प्रतिशत २०-२५ प्रतिशत तक अप्वइगु आशा याःगु खः । पर्यटकतय्त आकर्षित यायेत होटल व रेष्टुरेन्टतय्सं नसा (कःसा) व चवनेगु सेवाय् थीथी छुट्या व्यवस्था याःगु खः ।

ज्याइवल्य् न्वावसैं नेपाल पर्यटन बोर्डया प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दीपकराज जोशीं नेपालयात प्रकृति जक दुगु देय्या रुपय् जक थुइगु विचाः अपूर्ण जूगु खँ कनादिल । वय्कलं किसि नेपालया संस्कृति, इतिहास व म्हसीकालिसे तसकं गाढा कथं स्वापू दुगु विषय जूगु खँ कनादिसैं किसि महोत्सव पर्यटन व संरक्षण दथुया छगू महत्वपूर्ण स्वापू (सेतु) जूगु धारणा प्कादिल । नापं किसि संरक्षण व थुकिया ल्याः अप्वयेकेत ताःहाकःगु योजना (दीर्घकालीन योजना) नाप ज्या यायेगु जानकारी नं वय्कलं बियादिल ।

महोत्सवया इवल्य् किसि शोभायात्रा, किसिया पेनाल्टी सुटआउट, किसि सुन्दरी (हात्ती सुन्दरी) कासा, किसि स्वास्थ्य शिविर, दुंगा (डुङ्गा) ब्वाकेगु, खँल्हाबल्हा ज्याइवः अले लोकदोहोरी नापंया सांस्कृतिक ज्याइवःत ग्वसाः ग्वःगु खः । झण्डै ८० गू किसित थीथी गतिविधिइ सहभागी जूगु खः ।

महोत्सवया अन्तिम दिनय् किसि पूजा व किसि वनभोज (हात्ती पिकनिक) ज्याइवः ग्वसाः ग्वःगु खः । थीथी कासाय् त्याःपिन्त सिरपाः व प्रशंसापौ इनाब्युसैं ज्याइवः औपचारिक रूपं समापन जूगु खँ ग्वसाःखलः

पाखें धाःगु दु ।

ग्वसाःखलःया कथं थ्व महोत्सवं सौराहाया पर्यटन प्रवर्द्धन नापं स्थानीय संस्कृति, जैविक विविधता व किसि संरक्षण सम्बन्धी सन्देश राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय स्तरय् थ्यंकेत महत्वपूर्ण भूमिका म्हितूगु दु ।

१९९७ निसैं निरन्तर रूपं ग्वसाः ग्वया वयाच्वंगु थ्व महोत्सवं चितवनयात राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन गन्तव्यया रूपय् स्थापित यायेत तःधंगु योगदान बिया वयाच्वंगु दु । थ्व किसि महोत्सवय् किसिया थीथी कासा, किसि (हात्ती) शिविर, किसि वनभोज व किसि श्रृंगार (हात्ती सुन्दरी) कासा थेंजाःगु ज्याइवःतय्सं नेपाली व विदेशी पर्यटकतय्त आकर्षित याना वयाच्वंगु दु । थुकिं यानाः नेपालय् पर्यटकतय्गु ल्याः अप्वयेगु नापं थ्व सौराहाय् नं पर्यटकतय्गु ल्याः अप्वया वयाच्वंगु दु । थनया किसि व मेमेगु जंगली जनावरतय्गु कारणं यानाः नं सौराहाय् पर्यटक वइगु ल्याः अप्वया वयाच्वंगु खनेदु ।

बागमती प्रदेश सरकारं न्यालाया दुने १६ अर्ब ११ करोड राजस्व मुन

बागमती । चालु आर्थिक दँया न्यालाया दुने बागमती प्रदेश सरकारं वार्षिक लक्ष्यया २३.८८ प्रतिशत अर्थात् १६ अर्ब ११ करोड ७ लाख ८२ द्रः (हजार) राजस्व मुंगु दु ।

छैं-जग्गा रजिष्ट्रेशन (मालपोत) व सवारी साधन कर प्रदेश सरकारया राजस्व मुनाया मू आयस्रोत खः । थ्व निगुलिं शीर्षक लिसें बाँडफाँटपाखें थ्व आर्थिक दँय् ३० अर्ब ८९ करोड ११ लाख ८९ द्रः राजस्व मुनीगु अनुमान याःगु खः । साउन निसैं मंसीर तक लक्ष्यया २८.६३ प्रतिशत अर्थात् ८ अर्ब ८४ करोड ४७ लाख ७७ द्रः राजस्व मुंगु खँ बागमती प्रदेश सरकारया आन्तरिक मामिला तथा योजना विकास मन्त्रालयया अधिकृत इन्द्रराज सन्यालले जानकारी बियादिल ।

वय्कया कथं छैं-जग्गा रजिष्ट्रेशन शीर्षक ७ अर्ब ७० करोड राजस्व मुनेगु लक्ष्य दुगुली न्यालाया दुने १ अर्ब ६६ करोड ८५ लाख ५९ द्रः राजस्व मुंगु दु ।

अथे हे सवारी साधन जाँचपास, रुट अनुमति, सवारी चालक अनुमतिपौ (लाइसेन्स) इनाब्युगु व नवीकरण अन्तर्गत सवारी कर शीर्षक ८ अर्ब २५ करोड मुनीगु अनुमान याःगुली हालतक २ अर्ब ९५ करोड ८६ लाख २३ द्रः राजस्व मुंगु दु ।

थुगु कथं हे प्रदेश सरकारं बाँडफाँटपाखें वइगु मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) बापत ८ अर्ब ७९ करोड ८६ लाख ६७ द्रः वइगु अनुमान याःगुली ३ अर्ब ६ करोड ८६ लाख ७९ द्रः मुंगु दु । अन्तःशुल्क करपाखें ४ अर्ब ३ करोड ७९ लाख ९ द्रः वइगु अनुमान याःगुली १ अर्ब ७ करोड २३ लाख ५९ द्रः वःगु खँ मन्त्रालय पाखें धाःगु दु ।

संघीय सरकारपाखें वइगु समानीकरण अनुदान अन्तर्गत १४ अर्ब ८९ करोड ९३ लाख वइगु अनुमान याःगुली न्यालाया दुने ३८.३८ प्रतिशत अर्थात् ५ अर्ब ६८ करोड ७५ लाख ३० द्रः वःगु खँ

अधिकृत सन्यालले कनादिल । थ्व आर्थिक दँय् प्रदेश सरकारया आन्तरिक स्रोतं मुनीगु राजस्वपाखें ४ अर्ब ७७ करोड ७४ लाख २५ द्रः वइगु अनुमान याःगुली लक्ष्यया ३१.४४ प्रतिशत अर्थात् १ अर्ब ५० करोड २१ लाख ९७ द्रः वःगु खँ मन्त्रालय पाखें धाःगु दु ।

आर्थिक तरलताया कारणं छैं-जग्गा व न्हूगु सवारी साधन न्याये-मीगु (खरिद-बिक्री) ज्याय् कमी वःगु, अले वंगु भदौ २३ व २४ गते जूगु 'जेनजी' प्रदर्शनया इवल्य् प्रदेश सरकारया राजस्व मुनीगु थीथी ज्याकुथिय् जूगु क्षति लिसेंया कारणं आशा याःगु कथं राजस्व मुने मफुगु खँ नं न्हाथंगु दु ।

बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयपाखें न्यागू सामुदायिक क्याम्पसलिसे समायोजन सम्झौता

यें (काठमाडौं) । बागमती प्रदेश विश्वविद्यालय थःगु शैक्षिक संरचना सुदृढ यायेगु ल्याखं प्रदेशभित्रया न्यागू सामुदायिक क्याम्पसलिसे समायोजन सम्झौता याःगु दु । प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँया प्रमुख आतिथ्यताय् जुगु छगू ज्याइवल्य विश्वविद्यालय व सम्बन्धित क्याम्पस प्रमुखतय् दथुइ द्विपक्षीय सम्झौता पतिइ ल्हाचिं (हस्ताक्षर) याःगु खः ।

प्रदेशया उच्च शिक्षायात गुणस्तरीय, व्यवस्थित व सकस्यां थ्यंक थाय् (पहुँचयोग्य) दयेकेत विश्वविद्यालयं थीथी जिल्लाय् दुगु नांजाःगु क्याम्पसतय्त आंगिक कलेजया रूपय् न्हःने यंकेगु निर्णय कथं थ्व सम्झौता जुगु खँ विश्वविद्यालयं जानकारी ब्यूगु दु ।

विश्वविद्यालयं भुवानीशंकर बहुमुखी कलेज, जनमैत्री बहुमुखी कलेज, कपन बहुमुखी क्याम्पस, चैतन्य बहुमुखी क्याम्पस व माडी क्याम्पस लिसे समायोजन सम्झौता याःगु खः । थ्व सम्झौता नापं आः उगु क्याम्पसतय्सं बागमती प्रदेश विश्वविद्यालयया नीति, नियम व पाठ्यक्रम कथं शैक्षिक ज्याइवःत न्ह्याकीगु जुगु दु ।

ज्याइवल्य न्ववासें मुख्यमन्त्री बानियाँ परम्परागत शिक्षा प्रणालीं बेरोजगार जक उत्पादन यानाच्चंगु धयासें आःया शिक्षायात प्रविधि, सीप व तालिमलिसे स्वायेमाःगु आवश्यक दूगु खँ कनादिल । वय्कलं ‘नयाः म्वाये फइगु’ (गरी खाने) शिक्षा नीति लागू यायेत प्रदेश सरकार तयार जुयाच्चंगु जानकारी बियादिसं अभिभावक

मदु थें च्वंगु शैक्षिक संस्थातय्त आः प्रदेश सरकारं अभिभावकत्व बीगु प्रतिबद्धता प्वंकदिल ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गत दुगु क्याम्पसत बागमती विश्वविद्यालयय समायोजन जुइगु इवल्य खनेदूगु शंका (संशय) चीकेत वय्कलं आत्मीयता व सहकार्यया नितिं इनाप यानादिल । प्रदेश सरकारं स्वास्थ्य, शिक्षा व बुँज्या (कृषि) यात प्रविधिलिसे स्वानाः समग्र विकासय् न्हःने वनीगु वय्कया धापू खः ।

मुख्यमन्त्री बानियाँ विद्यार्थीपिंसं ब्वनाच्चलिसे सयेकेगु व कमाइ नं याये फइगु वातावरण दयेकेत पाठ्यक्रमय् हे हिउपाः (परिवर्तन) आवश्यक जुगु खँ

कनादिल । बागमती प्रदेशं शिक्षा नीतिइ ज्याया अवसर (रोजगारी) सिर्जना यायेगु व डिजिटलाइज्ड प्रणालीयात प्राथमिकता बीगु खँ नं वय्कलं कनादिल । संघीय सरकारं नीति, प्रदेशं विकास व स्थानीय तहमिसें सेवा प्रवाहय् केन्द्रित जुइमाःगु खँय् वय्कलं बः बियादिल ।

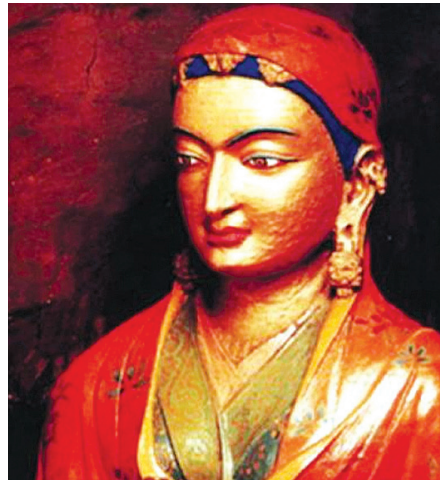
बागमती विश्वविद्यालयं हाल न्यागू कलेजयात आंगिक कलेजया रूपय् न्हःने यंकूगु व हेटीडाया हकय् प्रक्रिया जुयाच्चंगु जानकारी मुख्यमन्त्री बानियाँ बियादिल । वय्कलं विश्वविद्यालयया नेतृत्वयात अनुभवी व प्राविधिक ख्यःयात समेटे यानाः न्हःने वनेत निर्देशनसमेत बियादिल ।

पनौतीय भूकुटीया जन्मछें व उद्यान (पार्क) दयेकेगु तयारी

काभ्रेपलाञ्चोक । वंगु पुस ६ गते काभ्रेपलाञ्चोकया पनौती नगरपालिका खोपासी लागाय् ऐतिहासिक व्यक्तित्व भूकुटीया लुमन्तिइ जन्मछें व उद्यान (पार्क) दयेकेगु तयारी सुरु जुगु जानकारी पिहाँ वःगु दु । पनौती नगरपालिकाया पहलय् सम्बन्धित निकायदथुइ खँल्हाबल्हा व अन्तरक्रिया ज्याइवः यानाः थ्व परियोजनाया प्रारम्भिक प्रक्रिया न्हःने यंकूगु खः ।

भूकुटी स्मृति प्रतिष्ठानया कथं खोपासी लागाय् उद्यानसहित भूकुटीया जन्मछें दयेकेगु योजना दु । थुक्रिया नितिं जिल्लास्थित सहरी विकास तथा भवन ज्याकुथि, पनौती नगरपालिका, भूकुटी स्मृति प्रतिष्ठान व कृष्ण इन्जिनियरिङ एन्ड डिजाइन कन्सल्टेन्सी दथुइ मंकाः कथं योजना व डिजाइनबारे खँल्हाबल्हा सुरु जुगु दु ।

प्रतिष्ठानया नायः विश्व उलकया कथं मल्लकालीन वास्तुकलायात आधार कयाः भूकुटीया जन्मछें दयेकेगु योजना दयेकूगु दु । चालु आर्थिक दैभित्र हे उद्यानसहितया जन्मछें दयेकेगु ज्या सुरु

यायेगु लक्ष्य राखूगु दु ।

प्रस्तावित योजना कथं भूकुटीया जन्मछें दयेकेत झण्डै १३ करोड ३९ लाख तका व भूकुटी पार्क दयेकेत न्यागू करोड निगू लाख ४३ द्रः तका खर्च जुइगु अनुमान याःगु दु । थ्व निगुलिं आयोजना सम्पन्न

यायेत झण्डै १८ करोड स्वयां अप्वः लागत जुइगु प्रारम्भिक अनुमान दु ।

थ्व परियोजनाया नितिं बागमती प्रदेश सरकारं चालु आर्थिक दैय् छगू करोड तका बजेट विनियोजन याःगु दु । परामर्शदाता इन्जिनियर पारस महतं प्रस्तावित भवन दयेकेगु थाय्, भवनया स्वरूप व लागत अनुमान तयार याःगु दु ।

इतिहासविद्वपिनिगु कथं भूकुटी जुजु उदयदेव व रानी भद्रावतीया म्हाय् खः । वय्कया जन्म काभ्रेपलाञ्चोकया खोपासी लागाय् जुगु खँ मान्य याइ अले लिपा वय्कलं तिब्बती जुजु सोइचन गम्पोलिसे इहिपा (विवाह) यानाः बौद्ध धर्म व नेपाःया कला-संस्कृतिया प्रचारप्रसारय् तःधंगु भूमिका म्हितादीगु खः ।

पनौती नगरपालिकाया प्रमुख रामशरण भण्डारीं भूकुटीया जन्मछें व उद्यान निर्माण जुइधुंकाः पनौतीया ऐतिहासिक व धार्मिक महत्व अझ अप्वइगु विश्वास प्वंकादीगु दु । थ्व परियोजनां आन्तरिक व बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनय् नं ग्वहालि जुइगु आशा याःगु दु ।

बागमती प्रदेशया समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन

हेतौडा । बागमती प्रदेश सरकारं समस्याग्रस्त सहकारीतय्गु व्यवस्थापन व बचतकर्ताया ध्यबा (रकम) लिबीगु प्रक्रियायात याकनं न्हाकेत 'समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति' पुनर्गठन या:गु दु ।

पुस २४ गते बिहीबार च्वंगु मन्त्रिपरिषद्वा बैठकं समितिया ख्यातुगु (रिक्त) नाय: पदय् शिवप्रसाद सिग्देलयात नियुक्त यासैं दुज: (सदस्य) पदय् दीपक केसी व रामेश्वर ढकालयात मनोनयन यायेगु निर्णय या:गु ख: । सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयया प्रस्तावय् या:गु उगु निर्णयं समस्याय् लानाच्वंगु सहकारीतय्गु अनुगमन, व्यवस्थापन व बचतकर्ताया हित संरक्षणय् ग्वहालि जुइगु सरकारया विश्वास दु ।

प्रदेश सरकारया प्रवक्ता अले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री प्रभात तामाङया कथं समितियात सहकारी ख्यलय् खनेदूगु समस्या समाधानया निति सक्रिय रूपं परिचालन याइ ।

अथे हे, मन्त्रिपरिषद् बैठकं स्वास्थ्य मन्त्रालयया प्रस्तावय् काभ्रेपलाञ्चोकया धुलिखेलय् सञ्चालन जुयाच्वंगु 'प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला'यात ख्वप (भक्तपुर)य् ल्ह्ययेगु (स्थानान्तरण यायेगु) निर्णय नं या:गु दु ।

बागमती प्रदेशया मुख्य न्यायाधिवक्ताय् अप्सरा बस्नेत नियुक्त

बागमती प्रदेशया मुख्य न्यायाधिवक्ताय् अप्सरा बस्नेत नियुक्त जूगु दु । वय्कयात बागमती प्रदेशया प्रमुख दीपकप्रसाद देवकोटां नेपालया संविधानया धारा १६० या उपधारा (२) बमोजिम बागमती प्रदेशया मुख्य न्यायाधिवक्ताया रूपय् नियुक्त यानादीगु ख: ।

थ्व स्वयां न्हा: बस्नेतयात प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँ प्रदेशया मुख्य न्यायाधिवक्ता पदय् नियुक्त यायेत प्रदेश प्रमुख देवकोटा समक्ष सिफारिस यानादीगु ख: । आइतबार छगू सुचं जारी यासैं बस्नेतयात बागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँया सिफारिसय् जिम्मेवारी ब्यूगु खँ प्रदेश प्रमुखया ज्याकुथि जानकारी ब्यूगु दु ।

मुख्य न्यायाधिवक्ताया हैसियतं बस्नेत नं प्रदेश सरकारया पाखें कानुनी सल्लाह बीगु, मुद्दा मामिलाय् प्रतिनिधित्व यायेगु अले संविधान व कानुन बमोजिमया मेमेगु दायित्वत निर्वाह याइ । मुख्य न्यायाधिवक्ताय् नियुक्त जूम्ह बस्नेत जिल्ला बार मकवानपुरया निवर्तमान नाय: (अध्यक्ष) नं ख: ।

बागमती प्रदेशय् पर्यटन प्रवर्धनया नितिं ३ अर्ब ३१ करोडया लगानी

हेतौडा । बागमती प्रदेश सरकारया संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयं प्रदेशभित्रया पर्यटकीय लागाया विकास व सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षणया निति थीथी ज्याइव:त न्हा:ने यंकूगु दु । मन्त्रालयं राजनैतिक उतारचढाव व आन्दोलनया दथुइ नं थ:गु ज्याखँयात निरन्तरता बियाच्वनागु जानकारी ब्यूगु दु ।

मन्त्रालयं हाल प्रदेशया १४-१५ गू भ्यू टावरत सम्बन्धित स्थानीय तहयात ल:ल्हायेगु (हस्तान्तरण यायेगु) प्रक्रिया सुरु या:गु दु । ल:ल्हायेधुंका: टावरपाखें वइगु आम्दानीया ७० प्रतिशत स्थानीय तह व ३० प्रतिशत प्रदेश सरकारया पर्यटन मन्त्रालययात बीगु व्यवस्था या:गु दु । थुकी मूकथं ककनी (६ करोड स्वयां अप्व: लगानी), थाहा नगरपालिका (५ करोड), चिम्तेश्वर व सैलुङया टावरत ला: । सिन्धुलीया कमलामाई व रामेछापया खाँडादेवीय् दुगु टावरत नं याकनं हे ल:ल्हायेगु तयारी जुयाच्वंगु दु ।

सांस्कृतिक संरक्षणया निति मन्त्रालयं लोपोन्मुख जात्रा व परम्पराया प्रचारप्रसार यायेत थ्व आर्थिक दैय् १० गू वृत्तचित्र (डकुमेन्ट्री) दयेकेगु लक्ष्य तयागु दु, गुकी मध्ये बच्छि स्वयां अप्व: ज्या सिधइधुंकूगु दु । थन्यागु कुत:पाखें दुनेया (आन्तरिक) पर्यटकत कायेत (भिच्याउन) ग्वहालि जुइगु आशा या:गु दु ।

पर्यटन पूर्वाधार व कन्हय् वइगु योजनाया नितिं बागमती प्रदेश सरकारं ३ अर्ब ३१ करोड तका विनियोजन या:गु दु । मन्त्रालयं चितवनय् न्हूगु जंगल सफारी लैपुया (रुट) अध्ययन यानाच्वंगु दु सा सिन्धुपाल्चोकया आमा याङ्ग्री लागाय् साढे २ करोडया थप बजेट 'ट्रेड वाल' दयेकेगु ज्या न्हा:ने यंकूगु दु । लामटाङ लागाय् पर्यटन प्रवर्धनय् नं मन्त्रालय सक्रिय जुयाच्वंगु खँ कनात:गु दु ।

मन्त्रालयया कथं वन व निकुञ्ज लागाय् दयेकेगु ज्या याबलय् नीतिगत समस्या व समन्वयया अभाव खनेदुगु दु । थ्व समस्या समाधानया निति वन, निकुञ्ज, प्रदेश व संघीय सरकार दथुइ खँल्हाबल्हा यायेगु योजना दयेकूगु दु । नापं, राजनैतिक अस्थिरता व आन्दोलनं ग्यानाच्वपि पिनेया (बाह्य) पर्यटकतय् नेपा: सुरक्षित गन्तव्य ख: धइगु सन्देश बीत थीथी ज्याइव:त सञ्चालन या:गु दु ।

धार्मिक पर्यटन प्रवर्धनया निति मन्त्रालयं पशुपतिनाथ, स्वयम्भू, चाँगुनारायण व नमोबुद्ध थें जा:गु धार्मिक स्थलतय् केन्द्रय् तया: छिमेकी देय् भारतपाखें धार्मिक पर्यटकत कायेगु (भिच्याउने) लक्ष्य कयागु दु ।

मकवानपुरया बकैया ५ व ६ यात स्वाइगु पक्की ताँ शिलान्यास

मकवानपुर । मकवानपुरया बकैया गाउँपालिका वडा ल्या: ५ व ६ यात स्वाइगु 'कर्मचुली जुइना सुकौरा खुसि मल्टिसेल बक्स ताँ' शिलान्यास जूगु दु । मंसिर १० गते बुधबार छगू ज्याइव:या दथुइ बागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँ उगु ताँ निर्माणया शिलान्यास यानादीगु ख: ।

बागमती प्रदेश सरकारया ६ करोड ८९ लाख ४९ हजार ७ सय ५४ तका लागतय् १ सय २० मिटर हाक:गु ताँ दयेकेत्यंगु ख: । श्री बिन्ध्याचल निर्माण सेवा कम्पनी ७ असार २०८४ सम्म निर्माण सिधयेकेगु कथं ठेक्का सम्झौता या:गु दु ।

ताँ दयेकेत ८ करोड २४ लाख ६८ हजार ९८५ तका लागत अनुमान या:गु ख: । थ्व ताँ दयेकेधुंका: ८ सय खा छेंज: (घरधुरी) लाभान्वित जुइ । ताँ मदुबलय् बकैया-६ या विद्यार्थीपिन्त बरखाया इलय् विद्यालय वयेवने यायेत नं थाकूयाच्वंगु ख: । ताँ निर्माण लिपा किसान, विद्यार्थी, स्थानीय नापं 'गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन पार्क'या निति नं सहज जुइ । ताँ शिलान्यासया इवलय् मुख्यमन्त्री बानियाँ ईलय् हे ज्या सिधयेकेत निर्माण कम्पनीयात निर्देशन बियादिल ।

वय्कलं गां-गां तक विकासया पूर्वाधार थ्यंकेत व

सकल नागरिकयात समान ढंगं विकासया फाइदा बीत संघीयताया परिकल्पना जूगु खँ कनादिल । "विकास हे संघीयताया आधार ख:" धयासैं वय्कलं प्रदेश सरकारयात अझ अधिकार सम्पन्न दयेकेमा:गु खँय् ब: बियादिल ।

वय्कलं भ्रष्टाचार अन्त्य याना: सुशासन कायम यासैं जनतायात प्रदेश सरकारया लाभ थ्यंकेत थ: प्रतिबद्ध दुगु खँ कनादिसैं 'जेनजी' आन्दोलनया मू माग नं भ्रष्टाचार अन्त्य व सुशासन हे जूगु धारणा तयादिल ।

बागमती प्रदेश भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्री डा. दिनेशचन्द्र देवकोटालं विशेष परिस्थितिइ बजेट विनियोजन जुया: ताँ निर्माणया ज्या सुरु जूगु खँ कनादिल । वय्कलं सम्झौता अवधिया दुने हे ताँ निर्माणया ज्या सिधइगु प्रतिबद्धता पंकादिल । आर्थिक व सामाजिक रूपान्तरणया निति उत्पादनलिसे स्वायेमा:गु खँ कनादिसैं वय्कलं ताँ दयेधुंका: स्थानीय उत्पादनयात बजारीकरण यायेत नं ग्वहालि जुइगु विचा: तयादिल ।

ताँ शिलान्यास ज्याइवलय् बागमती प्रदेश सभा सदस्य प्रेमबहादुर पुलामी, बकैया गाउँपालिका अध्यक्ष धर्मराज लामिछाने, निवर्तमान गाउँपालिका अध्यक्ष दामोदर खनाल, निवर्तमान उपाध्यक्ष सरला बोलखे लगायतया सहभागिता दूगु ख: ।

चितवन जिल्लायात बागमती प्रदेशया पर्यटन केन्द्रया रूपय विकास यायेगु निती स्थानीय तह पर्यटन शाखा व सरोकारवालातय दथुइ जूगु छलफल व अन्तरक्रिया ज्याइवःया छगू लू ।

डिउटीया इलय् चिकित्सक मखनेदःसा कारबाही यायेगु मुख्यमन्त्री बानियाँया चेतावनी

हेतौडा । बागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँ डिउटीया इलय् चिकित्सक व कर्मचारीत अनुपस्थित जूगु खनेदयेधुंकाः हेतौडा अस्पताल व्यवस्थापन समितिया ध्यानाकर्षण याकादीगु दु । मुख्यमन्त्री बानियाँ जिम्मेवार निकाय याकन सुधारया पलाः मल्हन धाःसा कडा कारबाही यायेगु चेतावनी बियादीगु दु ।

बानियाँ बुधबार बहनी मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान अन्तर्गतया हेतौडा अस्पतालया आकस्मिक अनुगमन यानादीगु खः । अनुगमनया इवल्य डिउटीया इलय् चिकित्सक व कर्मचारीत मखनेदयेधुंकाः वय्कलं याकन अस्पताल व्यवस्थापन समितिया नायः भीमसागर गुरागाईयात सःताः थुकिबारे चासो प्वांकादीगु खः ।

थ्वहे विषययात कयाः बिहीबार मुख्यमन्त्री बानियाँ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्वा ज्याकुथिइ खँल्हाबल्हा (छलफल) नं यानादीगु दु । खँल्हाबल्हाय मन्त्रालयया सचिव डा. सुमित्रा गौतम, मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानया उपकुलपति डा. प्रदीप ज्ञवाली, रजिस्ट्रार, अस्पताल व्यवस्थापन समितिया नायः गुरागाई व निमित्त निर्देशक डा. हरिबहादुर खड्का सहभागी जुयादीगु खः ।

मुख्यमन्त्रीया प्रमुख स्वकीय सचिव मिलन पुडासैनीया कथं खँल्हाबल्हाय मुख्यमन्त्री बानियाँ डिउटीया इलय् अस्पतालय उपस्थित मजुइपि चिकित्सक व कर्मचारीतय याकन सचेत याकाः सुधार यायेत निर्देशन बियादीगु दु । निर्देशन कार्यान्वयन मजुसा प्रदेश सरकारं गैरजिम्मेवार चिकित्सक, कर्मचारी व अस्पताल प्रशासनयात माःगु कारबाही यायेगु खँ नं स्पष्ट यानादीगु दु ।

मुख्यमन्त्री बानियाँ कर्मचारी व चिकित्सकपिं बिदाय् च्वनेबलय् कमसेकम छन्हु न्ह्यः जानकारी बीत, ल्वगिपिनिगु सेवाय् लिच्चः मलाईगु कथं डिउटी मिलेयायेत व डिउटीया इलय् अनिवार्य रूपं पोसाक (Dress) पुनेत निर्देशन बियादीगु दु । स्वास्थ्य उपकरणत बांलाक (चुस्तदुरुस्त) तयेत व अस्पताल लागाय् सरसफाइय विशेष ध्यान बीत नं वय्कलं इनाप यानादीगु दु ।

नागरिकतय गुणस्तरीय व प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध याकेगु प्रदेश सरकारया प्राथमिकता खः धकाः न्ह्यथँसे मुख्यमन्त्री बानियाँ अस्पताल प्रशासनयात जिम्मेवार व लिच्चः वइगु (परिणाममुखी) ढंगं सेवा प्रवाह यायेत सचेत याकादीगु दु ।

पर्यटन प्रवर्द्धन व वातावरण सचेतना ज्याइवः

चितवन । पर्यटन ज्याकुथि सौराहाया वार्षिक ज्याइवः दुने पर्यटन प्रवर्द्धन व वातावरण सचेतना ज्याइवः नं दूगु हुनि, थ्व ज्याइवः विद्यालयया विद्यार्थी किजा-केहँपिनापं (भाइबहिनीपिनापं) पर्यटन प्रवर्द्धन व वातावरण सचेतना ज्याइवः सम्पन्न जूगु दु ।

विद्यार्थी किजा-केहँपिनापं वातावरणया बारे थीथी कक्षा सञ्चालन यानाः वातावरण गथें सफा तये फइ, वातावरण फोहर जुल धाःसा छु जुइ धइगु थेंजाःगु खँय् कक्षा सञ्चालन याःगु खः । नापं कन्हय् वइगु दिनय् थःमहं याःगु फोहरमैलाया व्यवस्थापन थःमहं हे यायेमाःगु, अले पासापिं व इष्टमित्र सकलसित वातावरण सफा तल धाःसा थः नं सफा व स्वच्छ जुइ धइगु विषयय् खँल्हाबल्हा (छलफल) व सरसफाइ यायेगु उगु ज्याइवः ग्वसाः ग्वःगु खः ।

पर्यटन सूचना केन्द्र स्थानान्तरण सम्बन्धी जानकारी

चितवन । बागमती प्रदेश सरकार संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयं आ.व. २०८१/८२ यात पर्यटन प्रवर्द्धन यायेगु तातुनाः नारायणघाट, चितवनय् स्थापना याःगु पर्यटन सूचना केन्द्रय् दुनेया (आन्तरिक) व पिनेया (बाह्य) पर्यटकतय उपस्थिति अप्वः मदूगु हुनि, अले उगु थाय् पर्यटकतयसं यःयेकाच्चंगु खनेदूगुलिं उगु सूचना केन्द्रयात नारायणघाटं ल्ह्यायाः (स्थानान्तरण यानाः) पर्यटन ज्याकुथि सौराहा चितवनया भवन, र.न.पा-६ यःतःगु दु ।

बनेपाय् १२ दँया नरदेवी प्याखं

काभ्रेपलाञ्चोक । काभ्रेया बनेपाय् १२ दँया श्री नरदेवी श्वेतकाली प्याखं सुरु जुगु दु । बनेपा नगरया ऐतिहासिक लायकु डबलीइ सुरु जुगु थ्व प्याखं स्वनहु तक न्हाइ ।

मंसिर २० गते बिहीबार यँया नरदेवी (डत) निसें विधिवत् रूपं देवीया प्रतिमा कयाः वयाः बनेपाया पुलबजारय् लसकुस (स्वागत) यायेधुंकाः प्याखंया तयारी जुगु खः ।

नरदेवी श्वेतकाली (डतभुलु अजिमा) या १२ दँया देवी प्याखं न्हापांगु चरणय् बिहीबार बहनी ८ बजे निसें सुरु जुयाः चान्हय् १२-१ बजे तक सिधइ । मेगु दिन शुक्रबार सूर्योदय नापं करुणामय (सुथःमाजु) या विधिवत् प्याखं सुरु जुयाः निगु चरणया देवी प्याखं आरम्भ जुइ ।

निगु दिनया प्याखं सुरु जुइबलय् सुथःमाजुया ख्वालय् निभाः (घाम) थ्यंकेमाः । निगु दिन निभाः लुयावः नापं सुरु जुइगु प्याखं बहनी ८ बजे तक न्हाइगु खं बनेपा नगरपालिकाया प्रमुख शान्तिरत्न शाक्यं जानकारी बियादिल ।

प्रमुख शाक्यया कथं अन्तिम दिन शनिबार लायकु डबली व आखाः (आगम) य् विधिवत् पूजा सिधयेकाः देवीयात यँया नरदेवीस्थित छःछेंय् दुकायेगु (भिन्नाउने) ज्याइवः जुइ ।

नरदेवीया पलिस्था गुणकामदेवया पालय् जुगु व देवी

प्याखंया सुरुवात मल्ल जुगु अमर मल्लया पालय् जुगु मानय् याइ । नरदेवी निसें सुरु जुइगु थ्व देवी प्याखं १२ दँया दुने १२ गू थासय् आयोजना यानाः सिधयेकेगु चलन दु ।

श्वेतकालीया धार्मिक परम्परा कथं सकल दँय् पाहाँचःहे (पिशाच चतुर्दशी) या दिनय् नरदेवी डबलीइ श्वेतकाली देवी प्याखं न्हाइ । अथे हे बाह्र-बाह्र दँय् जुइगु १२ दँया देवी प्याखं पर्व अन्तर्गत नरदेवीया डबली नापं यँया हनुमानढोका लायकुया तलेजु भवानी, कुमारी छें, यँने (इन्द्रचोक) व कालभैरव लिउनेया डबली, थाना न्हाःनेया डबली, नासल चोक व यलय् लायकुया डबली, ख्वप लायकुया पुलांगु डबलीत नापं बनेपाया लायकु डबलीइ नं थ्व प्याखं न्हाकेगु परम्परा दु । बनेपाया चण्डेश्वरी देवी नं उगु प्याखंय सामेल जुइगु विश्वास दु ।

देवी प्याखंया स्थानीय व्यवस्थापनया जिम्मा बनेपा नगरपालिकां काःगु दु सा प्याखंया सकल खर्च 'नरदेवी श्वेतकाली संरक्षण तथा व्यवस्थापन समाज' पाखं याना वयाच्चंगु दु ।

परम्परागत प्याखं गुठिया नेतृत्वय् सम्बन्धित गुठियार, परम्परागत डत त्वाः समाजया दुजःत व स्थानीयया सक्रियताय् प्याखं सञ्चालन याइगु खं समितिया संयोजक नापं बनेपा ८ या वडा अध्यक्ष शुभलक्ष्मी मानन्धरं जानकारी बियादिल ।

दुर्गलाल श्रेष्ठ

क्षमा !

अत्युक्ति जूसा बिन्ति क्षमा न्है
थीं दः भतिसां उलेब्यु नुगः,
'स्वामा जक यदि मां जूसां नं
जिं धाय् हँमखु थुलि स्वांफवः ।

पाप मदै नं मांया हे उलि
ज्वीमखु ज्वी निर्दोष नुगः ।
छाय् कि सिमां फल ब्यूसां स्वी
कें गबले भ्याः हे लोभ मब्बः ।'

बिजोग

खः व पदय् मेपिं नं थ्यंगु दु
वंगु दु शासन नं यानाः ।
तर व पदय् च्वनेखंम्ह व जक दु
अध्यादेश म्हिचाय् घानाः ।

तर थीं थुलि कय्कय् कुतुवन
व च्वय् च्वय् वने लोभं यानाः ।
जिं धाय, मन्त व, बिल्कुल मन्त
च्वंगु दुसां सासः ल्हाना ।

दक्षिण एसियाया हे न्हापांगु र्याफिटड स्कूल बलेफीइ तयार, प्रदेश सरकारं सञ्चालन यायेगु तयारी

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाया बलेफी गाउँपालिका-५ भाँगेचौरय् दक्षिण एसियाया हे न्हापांगु 'र्याफिटड स्कूल' निर्माण सम्पन्न जुगु दु । सिन्धु पर्यटन व्यवसायी संघया पहलय् संघीय सरकार अन्तर्गतया संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन विभागया झण्डै १३ करोड तका बजेटं थ्व स्कूल निर्माण याःगु खः ।

स्कूल सञ्चालनया विषयय् समन्वय यायेत बलेफी गाउँपालिकाया खसालय् बागमती प्रदेशया संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्री सुरेश श्रेष्ठ, प्रदेश सांसद अमृता नेपाल, मन्त्रालयया सचिव दिपेन्द्र सुवेदी, पर्यटन ज्याकुथि यँया प्रमुख पवन पोखरेल व गाउँपालिकाया अध्यक्ष गंगा तामाङसहितया पुचलं पौष ६ गते आइतबार अनुगमन याःगु दु । ज्याइबलय् स्थानीय सरोकारवालातलिसे खल्लाबल्ला (छलफल) नं याःगु खः ।

स्थानीय तहया इनाप कथं प्रदेश सरकारया संस्कृति

तथा पर्यटन मन्त्रालयं थ्व स्कूल सञ्चालनया जिम्मा कायेगु तयारी याःगु दु । सचिव सुवेदीया कथं व्यवस्थापन समिति गठन यानाः सञ्चालन प्रक्रिया न्हाःने यँकूगु दु । संघया नायः नारायण श्रेष्ठया कथं फागुन न्हापांगु वाः निसें स्कूल सञ्चालन यायेगु तयारी दु । स्कूलय् ११ गू च्वनेगु क्वथा

(आवासीय कोठा), ४ गू कक्षा क्वथा व छक्कःमछि झण्डै १२० म्ह प्रशिक्षार्थीपिन्त तालिम बी फइगु क्षमता दु ।

बलेफी नापंया सुकुटे लागा र्याफिटड पर्यटनया निति तसकं सम्भावना दूगु गन्तव्य खः । भोटेकोशी खुसि सिथय् लाःगु सुकुटे यँ (काठमाडौं) निसें झण्डै ७० किलोमिटर तापाः । सहज लँपु, प्राकृतिक बांलाःगु खनेदूगु व खुसिया तीव्र बहावया कारणं थ्व साहसिक पर्यटनया निति आकर्षक जुयाच्चंगु दु । होटल, रिसोर्ट व क्याम्पिङ साइटत विस्तार जुया वलिसि स्थानीय स्तरय् ज्याया अवसर (रोजगारी) नं अप्वया वंगु दु । पूर्वाधार, सुरक्षा मापदण्ड व तालिम प्राप्त जनशक्ति सुदृढ याये फत धाःसा सुकुटे दक्षिण एसियाया हे मू साहसिक गन्तव्य जुइ फइगु सम्भावना दूगु खं कनातःगु दु । र्याफिटड स्कूल सञ्चालनय् वःलिसि साहसिक पर्यटन प्रवर्धन नापं स्थानीय आर्थिक गतिविधिइ बांलाःगु लिचः (प्रभाव) लाइगु आशा याःगु दु ।

बागमती प्रदेश संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयबाट प्रकाशित तथा मुद्रित, संरक्षक : दिपेन्द्र सुवेदी (प्रदेश सचिव) । सल्लाहकार : पवन कुमार पोखरेल (प्रमुख, पर्यटन कार्यालय काठमाडौं)
संयोजक : प्रकाश अधिकारी (महाशाखा प्रमुख), सदस्य : अशेष खड्का (योजना अधिकृत), अर्जुनमान सिंह (नेपालभाषा विज्ञ), अर्जुनबहादुर तामाङ (तामाङ भाषा विज्ञ) विमल पाण्डे (लेखा अधिकृत)

सदस्य सचिव : यज्ञ राज अधिकारी (प्रशासन अधिकृत) । फोनः ०५७-५९०१२६, email: mocatbagamati@gmail.com, web: mocat.bagamati.gov.np